

## **Ampumaradan ympäristölupa, Harjavallan reserviläiset ry ja Harjavallan reserviupseerikerho ry**

Kaula 02.04.2025 § 27

Valmistelija Ympäristötarkastaja Sanna Kopra-Virtanen ja ympäristötarkastaja Nora Albrecht

Harjavallan reserviläiset ry (0904415-7) ja Harjavallan reserviupseerikerho ry (0902147-3) hakevat 22.12.2023 Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitetulla hakemuksella ympäristölupaa koskien ampumaradan toimintaan osoitteessa Voitoistentie 75, 29200 Harjavalta (79-435-2-33, 79-435-2-39 ja 79-435-2-18). Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolla ei ole aiempaa ympäristölupaa. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

### **Hakija**

Harjavallan reserviläiset ry (0904415-7) ja Harjavallan reserviupseerikerho ry (0902147-3)  
Voitoistentie 75  
29200 Harjavalta

### **Luvan hakemisen peruste**

Ulkona sijaitseva ampumaratatoiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ja liitteen 1 taulukon kohdan 14 a) perusteella.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 13 a) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian koskien ulkona sijaitsevaa ampumarataa.

### **Asian vireilletulo**

Asia on tullut vireille Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa 22.12.2023. Hakemusta on täydennetty 26.1.2024 sekä 5.7.2024.

### **Lupaviranomaisen toimivalta**

Kaupunkikehityksen lautakunta toimii Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Kaupunkikehityksen lautakunta on siten toimivaltainen lupaviranomainen ulkona sijaitsevaa ampumarataa koskevassa ympäristölupa-asiaassa ympäristönsuojelulain liitteen 1, taulukon 2, kohdan 14 ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 2 §:n 1 momentin kohdan 13 a mukaan.

### **Voimassa olevat toimintaa koskevat viranomaispäätökset ja sopimukset**

Toiminnalla on Turun ja Porin lääninhallituksen päätös n:o 1892, 2.10.1969 ampumaradan perustamisesta ja käytöstä sekä Turun ja Porin lääninhallituksen päätös 2383, 4.11.1965 pistooli ja pienoiskivääriradan perustamisesta ja käytöstä. Toiminta on merkitty Lounais-Suomen Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 11.7.2001. Toiminnalla on ollut Harjavallan kaupungin ympäristölautakunnan 22.12.2009 myöntämä ympäristölupa. Luvan voimassaolo on päättynyt 31.12.2020.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja vaihemaakuntakaava 2. Harjavallan reserviläisrataa ei ole merkitty maakuntakaavaan. Osayleiskaavassa (1992) ampumarata ja sitä ympäröivä alue on merkitty merkinnällä ea (ampumarata-alue). Merkintä osoittaa sellaisen urheilu- ja virkistyspalveluiden osa-alueen, jolla ammunnan keskitetty harrastus ja kilpailutoiminta voidaan sallia. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alue sijaitsee Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueella pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella.

150 metrin kivääriradan linjaus kulkee viereisen 79-435-1-6 kiinteistön rajaa pitkin. Kiinteistön omistaa Harjavallan kaupunki. Kaupunki on tehnyt radan viereisestä 0,28 ha alueesta vuokrasopimuksen Harjavallan reserviläiset ry:n ja Harjavallan reserviupseerit ry:n kanssa 19.3.2025 ja vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi.

### **Toiminta, jolle lupaa haetaan**

Kyseessä on ulkona sijaitseva ampumarata. Ampumaradalla on pienoiskiväärirata (50 metriä), pistoolirata (25 metriä) sekä kiväärirata (max 300 metriä). Kivääriradalla voidaan harjoittaa ampumista erilaisilla etäisyyksillä (lähellä taustavallia, 75 m, 100 m, 150 m, 300 m). Myös pienoiskivääriradalla voidaan harjoittaa sovellettua reserviläisammuntaa (SRA) lähellä taustavallia. Radat sijaitsevat rinnakkain ja pääampumasuuntana on itäkoillinen. Lisäksi ampumasuuntia on luoteesta itään, kun kyseessä on SRA-ammunta.

Kokonaislaukauspäämääräksi haetaan 45 000 laukausta vuodessa. Käyttöajat ovat ma-la 9-21 ja su 12-18. Aktiivisinta käyttö on sulan maan aikaan, painottuen arki-iltoihin. Kilpailuja on noin kaksi kertaa kuukaudessa, pois lukien joulutammikuu. Hakijatahojen lisäksi rataa käyttävät Lounais-Suomen poliisilaitos, alueen riistanhoitoyhdistys, Maanpuolustuskoulutusyhdistys sekä yksityishenkilöt.

### **TOIMINNAN SIJAINNIN SIAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ**

Ampumarata sijaitsee kiinteistöjen 79-435-2-33, 79-435-2-39 ja 79-435-2-18 alueelle osoitteessa Voitoistentie 75. Radan koordinaatit ovat E240550, N6804662 (ETRS-TM35FIN). Kiinteistöt ovat hakijoiden omistuksessa.

Ympäröivä alue on pääosin metsätalousvaltaista. Radan läheisyydessä sijaitsee useita maa-aineksen ottoalueita, joista lähin on noin 400 metrin päässä ampumaradasta. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin päässä ampumaradasta. Merstolan alue, jolla asutusta on enemmän, sijaitsee noin 700 metrin päässä ampumasuunnassa. Radan luoteispuolella, lähimmillään 200 metrin päässä, kulkee valaistu ulkoiluun tarkoitettu Hiipireitti. Kaupungin kiinteistön vuokra-alue ulottuu osittain ulkoilureitille. Ulkoilureitin linjaus muutetaan radan parannustöiden yhteydessä. Lisäksi radasta 700 metriä luoteeseen sijaitsee Hiittenharjun laskettelukeskus, jonka lähialueella on myös muuta ulkoilualuetta.

### **Alueen maaperä ja topografia**

Ampumarata sijaitsee alueella sijaitsevan harjun huipun rinteelle. Taustavalli on radan korkeimmassa kohdassa. Maanpinnan korkeustaso laskee lounaaseen

päin. Radan lounaisosa on noin tasolla +50 m (N2000), kivääriradan taustavalli tasolla +57-60 m ja vallin takana oleva harjun laki noin +63 m.

Maaperäaineiston perusteella alueen maaperä on pääosin hiekkaa ja taustavallien takana, kohti harjun lakea muuttuu soraksi.

### **Pohjavedet**

Alue kuuluu Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueeseen sekä pohjaveden muodostumisalueeseen. Harjuydin on hyvin vettä läpäisevää kivistä soraa ja hiekkaa. Reuna-alueilla aines on hienorakeista ja paikoitellen esiintyy tiiviitä välikerroksia, joiden päällä on orsivesimuodostumia. Pohjaveden päävirtaussuunta on harjuytimessä pohjoisluoteeseen harjun kulun mukaisesti. Ampumaradan alueella pohjavesi virtaa kohti harjun keskiosia. Ampumaradan alueelle asennettujen pohjavesiputkien mukaan pohjaveden pinta on ylimmillään +33 m (orsivesi) ja alimmillaan +25m (varsinainen pohjaveden pinta). Tietojen perusteella taustavallien juurella ylemmän pohjaveden pinnan etäisyys maan pintaan on noin 21 metriä.

Lähimmät vedenottamot ovat Harjavallan kaupungin Järilänvuoren vedenottamo (900 metriä eteläkoilliseen toiminnasta) ja Hiittenharjun vedenottamo (550 metriä länsiluoteeseen toiminnasta) sekä Nakkilan kunnan Santamaan vedenottamo (noin 1,2 km etelälounaaseen toiminnasta). Edellä mainituille vedenottamoille on määritelty yhteiset kauko- ja lähisuojavaikykkeet (Aluehallintoviraston päätös 145/2014/2). Ampumaratakiinteistöt kuuluvat osin sekä kauko-, että lähisuojavaikykkeelle.

### **Pintavedet**

Ampumarata sijaitsee Köyliönjoen valuma-alueella. Ampumarata-alue on pääosin kuivaa eikä ratakiinteistöllä ole ojia, joita pitkin mahdollisia pintavesiä kulkeutuisi alueen ulkopuolelle. Sade- ja sulamisvedet imeytyvät kiinteistölle. Lähin vesistö on Kokemäenjoki, joka sijaitsee ampuma-alueesta noin 1,2 km etäisyydellä. Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia lähimpään vesistöön.

### **Muut suojelualueet**

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Naakan yksityinen luonnonsuojelualue noin 3 km radasta pohjoiskoilliseen ja METSO-kohde Piri 1:89 noin 3,9 km länteen. Koska rata sijaitsee suhteellisen kaukana suojelukohteista, ei siitä arvioida aiheutuvan vaikutuksia suojeluperusteisiin.

### **HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA**

Esitys maksimilaukausmäärästä tulevaisuudessa ja sen jakautumisesta eri lajiratojen välillä on seuraavan taulukon mukainen:

| <b>Rata</b>     | <b>Laukausmäärä</b> |
|-----------------|---------------------|
| Kivääri         | 13 000              |
| Pistooli        | 18 000              |
| Pienoiskivääri  | 14 000              |
| <b>Yhteensä</b> | <b>45 000</b>       |

## **TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA NIIDEN RAJOITTAMINEN**

### **Maaperä**

Rata-alueella on tehty kunnostustöitä 2010, jolloin luotiromua on toimitettu pois alueelta. Lisäksi syksyllä 2021 taustavalleista on poistettu maa-aineksia. Kivääriradan taustavallista kuorittiin noin metrin paksuinen kerros ja pistooli sekä pienoiskivääriradoilla tausta valleista noin 50 cm paksuinen kerros. Pistooliradalla, pienoiskivääriradalla ja kivääriradalla on tehty ratarakenteiden maaperätutkimuksia heinäkuussa 2022. Näytteitä on otettu taustavalleista, taustavallin edustasta sekä ampumapaikan edustalta. Näytteistä on analysoitu laboratoriossa ampumaratatoimintaa kuvaavien metallien pitoisuudet (lyijy, antimoni, kupari, sinkki ja nikkeli) sekä pH. Näytteiden tuloksia verrattiin Vna 214/2007 mukaisiin kynnys- ja ohjearvotasoihin. Kaikki tulokset on esitetty hakemuksen liitteessä 10.

Kokoomanäytteissä suurimmat pitoisuudet todettiin pistooliradan taustavallin näytteessä, jossa todettiin ylemmän ohjearvotason ylittävä pitoisuus lyijyä. Samassa näytteessä todettiin myös alemman ohjearvotason ylittävä pitoisuus antimonia. Alemman ohjearvotason ylittävät pitoisuudet lyijyä todettiin myös pienoiskivääriradan taustavallin näytteessä sekä ratojen taustapenkkojen edustojen kokoomanäytteessä. Kynnysarvotasojen ylittäviä pitoisuuksia lyijyä, arseenia ja antimonia todettiin useammassa näytteessä.

Radalle on tehty BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Arvioinnin perusteella radan päästöpotentiaali on kohtalainen, pintavesiriski on pieni ja pohjavesiriski kohtalainen. Hakemuksessa ja sen liitteissä on arvioitu, että arvioitaessa tarvittavia toimenpiteitä ampumaradan ympäristövaikutusten pienentämiseksi, merkittävin huomioitava seikka on haitta-aineiden kulkeutumisriski. Luotiaseradoilla ampumaratatoiminnan ympäristöä kuormittava vaikutus syntyy pääasiassa luotien sisältämistä raskasmetalleista.

Luotien iskemäalueille on tarkoitus rakentaa luotiloukut, joihin luodit jatkossa kertyvät. Loukut rakennetaan tiiviiksi rakenteiksi, jolloin ne ovat muusta ympäristöstä erillään, eivätkä haitta-aineet täten pääse kosketuksiin alueen maaperän kanssa. Kattorakenne estää sade- ja sulamisvesien pääsyn kontaktiin maa-aineksen kanssa. Ennen loukkujen rakentamista iskemäalueilta poistetaan luodit seulomalla. Maa-ainekset, joissa todetaan Vna 214/2007 alemmat ohjearvot ylittäviä pitoisuuksia ampumaratatoimintaa kuvaavia metalleja, poistetaan ja toimitetaan asianmukaisesti vastaanottopaikkoihin. Periaatepiirrokset ja suunnitelmat on esitetty tarkemmin hakemusasiakirjoissa. Rakenteiden esitetään olevan toteutettuna kaikille radoille viimeistään viiden vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaisuudesta.

### **Pohjavesi ja pintavesi**

Harjavallan reserviläisradalle on tehty BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Arvioinnin perusteella radan päästöpotentiaali on kohtalainen, pintavesiriski pieni ja pohjavesiriski kohtalainen. Tämän perusteella ampumarata luokitellaan riskitasoltaan tasolle 2 b – pohjaveden osalta vaativa. Kyseisen tason vaatimukset luotiaseradoille ovat haitta-ainepitoisten vesien koonti ja tarvittaessa käsittely tai vesien muodostumisen

estäminen tai kuormituksen rajoittaminen. Harjavallan reserviläisradalle esitetään toteutettavan vajovesien muodostumisen estäviä rakenteita taustavalleihin. Käytännössä esitetään sade- ja sulamisvesien pääsyn estämistä luotien iskemäalueelle joko peittämällä tai kattamalla. Tällöin mahdollinen kulkeutuminen vajovesien mukana estetään. Etäisyys pohjaveden pintaan on huomattava, lyhimmilläänkin 19 metriä, ja ampumaratatoiminnalle tyypillisten metallien kulkeutumis aika hyvin pitkä. Tämän vuoksi hakija esittää, että toimenpiteiden toteuttamiselle annetaan riittävä aikataulu. Hakija esittää, että toimenpiteet ovat valmiit viimeistään viiden vuoden päästä ympäristöluvan saatua lainvoiman. Harjavallan reserviläisradalla ei muodostu merkittäviä määriä pintavesiä, joten tarvetta pintavesien hallinnalle ei ole.

### **Melu**

Hakija on toimittanut hakemuksen liitteenä sekä täydennyksinä kaksi erillistä melumallinnusta sekä meluntorjuntaselvityksen, jossa käsitellään meluhaittojen vähentämistä. Alkuperäisessä hakemuksen liitteenä toimitetussa melumallinnuksessa melua on mallinnettu vuosikeskiäänitasoa kuvaavalla suurella  $L_{Rden}$ , jonka perusteella suositusarvo 55 dB ei ylitä lähimmillä altistuvilla kohteilla.

Täydennyksenä toimitetussa melumallinnuksessa melua on mallinnettu VNp 53/1997 mukaisella ohjearvosuureella  $A_1$ -enimmäisäänitaso  $L_{A1max}$ . Ampumaradan enimmäisäänitaso ylittää ampumaratamelun asuinalueiden ohjearvon 65 dB useilla lähimmistä melulle altistuvista kohteista. Kivääriradan osalta ylitys on eri suuntien lähimmillä kohteilla 6-11 dB. Loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo 65 dB ylittyy kivääriradan osalta myös usealla kohteella 5-1 dB. Toiminnallisten ammuntojen osalta ylitykset ovat samaa suuruusluokkaa, mutta niiden melu ei ylitä ohjearvoa harjun takana sijaitsevilla asuinalueilla tai loma-asunnoilla.

Meluntorjuntaa esitetään toteutettavan kivääriradan osalta seuraavasti. 300 metrin kivääriradalle esitetään rakennettavaksi C-tyypin ampumakatos. Myös 150 metrin kivääriradalle esitetään rakennettavaksi C-tyypin ampumakatos, joka sijoitetaan nykyisen ampumapenkan eteläpuolelle sivuun 300 metrin ampumalinjalta. 75 metrin ampumatasa esitetään poistettavaksi käytöstä, jolloin 150 metrin ammunta sekä sitä lyhyemmät ampumaetäisyydet suoritettaisiin 150 metrin ampumakatoksesta.

Pistooliradan ampuma-alue esitetään tasattavaksi korkoasemaan +53,5 m mpy. Radalle on mitoitettu sekä vasemman sivuvallin että oikeanpuoleisen pistooli- ja kivääriradan välisen sivuvallin korotukset. Vasemman sivuvallin harjakorkeudeksi on ilmoitettu +58 m mpy ja valli jatkuu samassa korkeudessa yhtenäisenä taustavallilta ampumakatoksen takaseinän tasalle asti.

### **Jätehuolto ja jätevedet**

Ampumaradalla syntyy pahvijätettä maalitauluista ja pakkauksista. Lisäksi syntyy pieniä määriä muovijätettä, paperia sekä hylsyjätettä. Kaikki jätteet lajitellaan ja viedään aluekeräyspisteeseen. Ampuja vievät hylsyjätteet pääosin mukanaan pois radalta ja muutoin hylsyt toimitetaan kierrätykseen.

Ratakiinteistö ei ole talousvesi- tai viemäriverkon piirissä. Radalla on kaksi kuivakäymälää.

### **Liikenne**

Ampumaradalle saapuminen tapahtuu Voitoistentien kautta. Saavuttaessa Voitoistentielle suoraan 2-tieltä ennen ampumarataa tien varrella ei ole asutusta. Liikennemäärät radalle vaihtelevat suuresti. Parhaalla käyttökaudella radalla käy normaalina kesäiltana arviolta noin 10-20 autoa.

### **Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu**

Ampumaradan melupäästöä tarkkaillaan laukausmäärien perusteella. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Lisäksi rata-alueen rakenteiden kuntoa seurataan silmämääräisesti. Ampumarata-alueen aidan, portin ja kylttien kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja korjauksia tehdään tarvittaessa. Haitta-aineiden kertymistä ratarakenteisiin ja sitä kautta ratakohtaista kuormituspotentiaalia seurataan parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteita noudattaen laukausmäärien seurannan avulla vuositasona.

Ratarakenteisiin ei sovelleta maaperän pilaantumisen ohjearvoja. Koska ampumaradan toiminta jatkuu, on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista jättää ratarakenteet paikoilleen. Ratarakenteen kunnostustarve tulee riskinarvioinnin perusteella arvioitavaksi, jos ampuma-ratatoiminta loppuu ja maankäyttö alueella muuttuu. Kierrätykseen toimitetuista jätemääristä tullaan pitämään kirjaa. BAT-selvityksen mukaisesti tason 2b radoilta suositeltava tarkkailu on taustavallin suotovesien ja/tai pohjaveden tarkkailu 1–3 vuoden välein. Harjavallan reserviläisradalle esitetään pohjavesinäytteenottoa ampumaradan pohjavesiputkesta alkuun kerran vuodessa. Lisäksi esitetään, että kun taustavallien toimenpiteet on tehty, näytteenottoa harvennetaan kolmen vuoden välein tapahtuvaksi, mikäli näytteenottotuloksissa ei ole havaittavissa selkeää haitta-aineiden pitoisuuden kohoamista. Kokonaisuudessaan tarkkailun tuloksista kootaan vuosiraportti, joka toimitetaan valvovalle viranomaiselle vuosittain lupamääräyksissä määritettynä ajankohtana.

### **Poikkeukselliset tilanteet**

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

Turvallisuuden osalta viranomainen on poliisi, joten turvallisuusasioita ei käsitellä eikä arvioida enempää ympäristölupahakemuksessa.

## **LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY**

### **Lupahakemuksesta tiedottaminen**

Lupahakemus on kuulutettu 5.2.-13.3.2024 Harjavallan kaupungin nettisivuilla. Lisäksi tieto kuulutuksesta on julkaistu Sydän-Satakunta lehdessä. Tieto kuulutuksesta on lähetetty kaikille kiinteistöille, jotka sijaitsevat yhden kilometrin etäisyydellä toiminnasta.

## **Tarkastukset ja neuvottelut**

Alueelle on järjestetty tarkastus 13.3.2025, jolloin on keskusteltu ratavastaavan kanssa, kierretty rata-alueella ja dokumentoitu ampumaradan ajantasainen tilanne.

Lupahakemusta koskien on järjestetty neuvottelu 4.8.2024. Neuvotteluun ovat osallistuneet Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, ampumaurheiluliiton, Harjavallan reserviupseerikerho ry:n, Harjavallan reserviläiset ry:n sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen edustajat.

## **Lausunnot**

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomainen on lausunut hakemuksesta seuraavaa:

*"Pohjaveden laadulle riskin aiheuttavaa toimintaa ei tule sijoittaa pohjavesialueelle. Ampumarata sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsevat myös Harjavallan kaupungin Järilänvuoren sekä Hiittenharjun vedenottamot, Nakkilan kunnan Santamaan vedenottamo sekä STEP Oy:n vedenottamo. Pohjavesialueelta toimitetaan talousvettä Harjavallan ja Nakkilan kunnan alueille. Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan suojelusuunnitelman (2023) mukaan Järilänvuoren pohjavesialue on luokiteltu riskialueeksi, jolla on tai on ollut merkittävästi ihmistoimintoja, joista saattaa aiheutua riskiä pohjaveden laadulle. Pohjaveden laadulle aiheutuvia riskejä ei tule lisätä.*

*Ampumaradan melutaso ei saa ylittää VNp:n ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) mukaisia melun enimmäistasoja. Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa STM:n asetuksessa (545/2015) mainittuja sisämelun toimenpiderajoja huomioiden impulssikorjaukset.*

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lausunut hakemuksesta seuraavaa:

*Meluvaikutukset: Hakemuksessa on esitetty toiminnasta laadittu meluselvitys (HMMT Partners Oy, 30.11.2023). Reserviläisten ampumaradan ampumalajit ovat kivääri, pistooli ja pienoiskivääri. Meluselvityksen mukaan ammunnassa käytetään kaliiberiltaan .222, .223, .300 ja .308 olevia aseita. Meluselvityksessä ampumameluhaittaa on arvioitu käyttäen Valtioneuvoston asetuksen 903/2017 mukaisia vuosikeskiäänitason ohjearvoja (LRden). Kyseessä on ns. RAME-asetus. Kyseistä asetusta sovelletaan 2 §:n mukaan raskaiden aseiden ampumatoiminnasta ja räjäytyksistä syntyvän melun arviointiin. Valtioneuvoston ohjeasetuksessa 903/2017 raskas ase on määriteltä 2 §:n kohdassa 4 vähintään 20 mm kaliiberiseksi aseeksi. ELY-keskus katsoo, ns. RAME-asetus ei ole määritelmänsä mukaan tarkoitettu sovellettavaksi reserviläisten ampumaradalla käytettävään ampumatoimintaa, koska se ei täytä VnA/2017 2 §:n kohdan 4 määritelmää. Lisäksi tehdyn meluselvityksen sivulla 5 on viitattu "Ympäristöministeriön ohjeeseen 1/2018". ELY-keskus huomauttaa, että kyseessä on julkaisu Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2018.*

*Kyseisessä julkaisussa todetaan sivulla 12 kappaleessa 1.2. että arviointiohje on laadittu raskaiden aseiden (kaliiberi > 20 mm) ampuma- ja harjoitusalueiden meluselvitysten laatimista varten.*

*ELY-keskuksen käsityksen mukaan raskaiden aseiden ja räjähteiden käyttö on rajattu lähinnä puolustusvoimien toimintaan ja siinä aiheutuvan meluhaitan arviointiin. Tässä kohdin kannattaa tutustua kyseisen VNA 903/2017 2§:ssä esitettyihin määritelmiin. Voimassa olevassa lainsäädännössä ampumaratojen meluhaitan arviointiin käytetään VNp 53/1997 ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista. Tämän päätöksen mukaan ampumaratojen meluhaitta ei saa ylittää A-painotettua enimmäistasoa impulssiaikavakiolla (Almax). Nyt esitetty meluselvitys antaa keskimääräisen vuosittaisen arvion ampumaradan melutasosta LRden ja se voi olla hyvä tietää, mutta kyseessä on vain melua koskeva lisätieto. Tulee kuitenkin muistaa, että selvityksessä arvioitu meluhaitta alle LRden 55 dB ei ole sama asia kuin VnP 53/1997 tarkoitettu LAI<sub>max</sub> alle 65 dB tai LAI<sub>max</sub> alle 60 dB tai VnP 993/1992 tarkoittama ohjearvo LA<sub>eq</sub> 55 dB, jota myös usein käytetään melun raja-arvona ympäristöluvuissa.*

*Lupahakemukseen on liitetty täydennetty meluselvitys, jossa lähtökohtana on meluhaitan arvioinnin suure LAI<sub>max</sub>. Kyseinen melun enimmäistasoon perustuva melusuure on VNA 53/1997 mukainen ja sitä on käytetty lähtökohtana ampumaratojen ympäristöluvuissa melumääräysten raja-arvoja asetettaessa. LAI<sub>max</sub>-tasoihin perustuvaan meluselvitykseen liittyy omat ongelmansa, kuten meluselvityksessä todetaan, koska siinä meluraja-arvo LAI<sub>max</sub> kuvaa voimakkainta ampumatoiminnan melua. Kuitenkin LAI<sub>max</sub> melusuureen käyttöön liittyy myös paljon kokemusta ja siitä on säädös VnP (53/1997). Lähtökohta on, että mikäli impulssimaisen ampumamelun taso ylittää pysyvän asuinalueen kohdalla tason 65 dB tai tason 60 dB vapaa-ajan asunnon kohdalla, niin siitä todetaan olevan haittaa ja tällöin ympäristölupaa toiminnalle ei tulisi myöntää.*

*Joissakin tapauksissa ympäristölupien meluraja-arvoa asetettaessa on voitu hyväksyä vähän isommat (esim. 1–2 dB) raja-arvot ampumaradan vähäisen vuotuisen kokonaisampumamäärän tai voimakkaan äänen aiheuttavan ampumalajin vähäisen määrän takia loma-asuntojen melurajana käytetystä LAI<sub>max</sub> 60 dB. Kuitenkin, jos vakituisen asutuksen melurajana yleisesti käytetty LAI<sub>max</sub> 65 dB ylittyy häiriintyvissä kohteissa 6–11 dB, kuten meluselvityksessä todetaan, niin melutaso LAI<sub>max</sub> olisi tällöin häiriintyvissä kohteissa 71–76 dB. Tuon kaltaista melun ohjearvon ylitystä ei voi enää todeta vähäiseksi.*

*ELY-keskus katsoo, että perusteita ympäristöluvan myöntämiselle ei ole, ellei luvan hakija tee toimenpiteitä, joilla ampumaradan melua LAI<sub>max</sub> voidaan selkeästi torjua. Ampumaradan meluntorjunnan toteuttamismahdollisuudet tulee selvittää ennen ympäristöluvan myöntämistä. Tavoite meluntorjunnassa tulee olla ampumamelun tasossa valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaiset melutason ohjearvot. ELY-keskus voi ottaa tarvittaessa tarkemmin kantaa laadittuun meluntorjuntaselvitykseen.*

*Pohjaveden- ja maaperänsuojelu: Ampumarata sijaitsee Järilänvuoren vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (1-luokka) pohjaveden*



varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavesialueen harjuytimen aines on hyvin vettä johtavaa kivistä soraa ja hiekkaa. Pohjaveden päävirtaussuunta on kaakosta luoteeseen harjun suuntaisesti.

Hakemuksessa mukaan ampumaradan ympäristöön asennettujen havaintoputkien pinnankorkeuksien perusteella ampumarata-alueella on kaksi vallitsevaa pohjavedenpintaa: ylempi orsivedenpinta noin tasossa +33 m ja alempi, varsinainen pohjavesikerros noin tasossa +25 m. Maanpinta taustavallien kohdalla on noin tasolla +54 m, joten etäisyys orsiveden pintaan on noin 21 metriä ja varsinaisen pohjaveden pintaan noin 29 metriä. Alueelle on asennettu uusi tarkkailuputki tammikuussa 2022, jossa vedenpinnankorkeus on ollut tasossa +34,68.

Järilänvuoren vedenottamo noin 900 metrin päässä ampumaradan taustavalleista etelälounaaseen, Hiittenharjun vedenottamo noin 550 metriä länsiluoteeseen ja Santamaan vedenottamo noin 1,2 kilometriä etelälounaaseen. Ampumarata sijoittuu vedenottamoiden Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä 145/2014/2 määritellylle lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Ampumaradan vaikutuksia pohjaveteen on selvitetty kahdesta ampumaradan alapuolella sijaitsevasta havaintoputkesta 20.7.2022 otetuilla näytteillä. Näytetulosten perusteella pohjavedessä ei todettu pohjaveden ympäristölaatuunormin ylittäviä pitoisuuksia.

Rata-alueella vuonna 2022 tehdyssä maaperätutkimuksessa pistooliradan taustavallista otetussa maaperänäytteestä VAH1 todettiin asetuksen 214/2007 mukaisen ylempien ohjearvojen ylittävät pitoisuudet lyijyä ja alemman ohjearvojen ylittävät pitoisuudet antimonin. Pienoiskivääriradan taustavallin näytteestä VAH2 todettiin alemman ohjearvojen ylittävät pitoisuudet lyijyä ja kynnysarvojen ylittävät pitoisuudet antimonin. Kivääriradan taustavallin näytteestä VAH3 todettiin kynnysarvojen ylittävät pitoisuudet antimonin ja lyijyä. Pistooliradan, pienoiskivääriradan ja kivääriradan taustavallien edustojen yhdistetyistä näytteistä VAH4 todettiin alemman ohjearvojen ylittävät pitoisuudet lyijyä ja kynnysarvojen ylittävät pitoisuudet antimonin. Lisäksi pistooliradan ja pienoiskivääriratojen ampumapaikkojen yhdistetystä näytteestä VAH5 todettiin kynnysarvojen ylittävät pitoisuudet antimonin ja lyijyä ja kivääriratojen ampumapaikkojen yhdistetyistä näytteistä VAH6 todettiin kynnysarvojen ylittävät pitoisuudet arseenia.

Ampumarata-alueella tehtyjen maaperätutkimusten yhteydessä alueen pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei kuitenkaan ole arvioitu asetuksen 214/2007 mukaisesti huolimatta alueella todetuista kynnysarvojen ylityksistä. Asetuksen 214/2007 mukaan jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää asetuksessa säädetyn kynnysarvon, on ko. alueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnissa on otettava huomioon mm. alueen käyttö, haitallisten aineiden pitoisuudet, alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet, mahdollisuus altistua haitta-aineille sekä altistumisen seurauksena terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan haitan vakavuus ja todennäköisyys. Alueella tehty maaperätutkimus onkin riskiarvion osalta puutteellinen, eikä ampumarata-alueen pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ole asetuksen mukaisesti arvioitu. ELY-keskus katsoo, että

*hakemuksen tarkoittama ampumarata aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa pohjavesialueella. Mikäli toimintaa jatketaan, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riski edelleen kasvaa.*

*Riskinarviota koskevasta puutteesta huolimatta ELY-keskus kuitenkin katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella alueen maaperän pintamaassa sekä taustavallissa todetut haitta-ainepitoisuudet eivät alueen nykyisessä käytössä aiheuta ympäristönsuojelulain 133 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, eikä alueella ole pilaantuneen maaperän puhdistustarvetta. Kuitenkin kun huomioidaan sijainti pohjavesialueella ja vedenottamoiden suojavaikykkeellä, tulee luotijätteet rata-alueilta ja taustavalleista seuloa pois pohjavedelle aiheutuvan riskin vähentämiseksi, jos ampumaratatoiminta alueella jatkuu. Maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää uudelleen viimeistään toiminnan loppuessa tai mikäli alueen käyttötarkoitus muuttuu.*

*Toiminnan jatkaminen edellyttää maaperäsuojausten rakentamista ampumaradalle. Radan taustavallit ja maalialueet tulee varustaa teknisillä ratkaisulla, kuten kattamisella tai tiiviillä suojausrakenteella, joilla vähennetään luodeista peräisin olevien metallien joutumista taustavalleihin ja edelleen maaperään ja pohjaveteen. Jos ei taustavalleja kateta, tulee alueen hulevedet johtaa tiiviissä viemärissä pohjavesialueen ulkopuolelle tai umpisäiliöön. Ennen suojausrakenteiden toteuttamista taustavalleista tulee seuloa luotiromu pois. Maa-ainekset, joissa haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, tulee toimittaa käsiteltäväksi pilaantuneena maa-aineksena asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Suojausrakenteiden toteuttamiselle tulee asettaa määräaika.*

*Jatkossa, mikäli ampumaratatoiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee alueen pohjavedenlaatua seurata. Pohjaveden laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa syksyllä alueelle asennetuista havaintoputkista. Näytteistä tulee tehdä seuraavat analyysit: metallien liukoiset pitoisuudet (Sb, As, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn ja V), PAH-yhdisteet, pH, sameus, TOC. Määritysrajan on analysoinnissa oltava alle pohjavedelle asetettujen ympäristölaatu normien. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata pohjaveden pinnantasot. Mikäli tarkkailun yhteydessä pohjavedessä havaitaan ampumaratatoiminnasta peräisin olevia haitta-aineita, tulee ampumarata-alueen pohjaveden ja maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida uudelleen. Toiminnasta syntyvät jätteet tulee edellyttää siivottavaksi pois säännöllisesti (esim. joka ampumakerran jälkeen tai vähintäänkin kuukausittain) ja toimitettavaksi asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin.*

*Päätöksessä tulee antaa riittävät määräykset toiminnan lopettamiseen liittyen. Toiminnan loppuessa luvan hakijan tulee laatia radalle lopettamissuunnitelma. Lopettamisen yhteydessä rata-alueet tulee puhdistaa jätteistä ja maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää viimeistään lopettamisen yhteydessä uudelleen.”*

## **Muistutukset ja mielipiteet**

Hakemuksesta annettiin kuulutusaikana 6 muistutusta/mielipidettä. Muistutukset ja mielipiteet ovat nähtävillä kokonaisuudessaan kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Muistutus 1: *"Kokemuksemme ampumaradan toimintaan on ettei meluhaitta ole kohdistunut kovin voimakkaana kotiimme. Kuitenkin on ollut havaittavissa, että ammuntaa on voinut olla nyt ilmoitettujen aikojen ulkopuolella satunnaisesti. Siksi toivomme, että ampumaradan käyttöaikoihin kiinnitetään huomiota ja sen toimintaa valvotaan. Mielestämme ammunnan aikoja tulisi rajoittaa etenkin juhlapyhinä."*

Muistutus 2: *"Vastustan ympäristöluvan myöntämistä Harjavallan ampumaradalle ja samoin vastustan toiminnan jatkamisen sallimista."*

*Perustelut - Ampumarata on toiminut ilman ympäristölupaa, joten se on katsottava uudeksi luvan hakemiseksi eikä voimassa olevan luvan päivittämiseksi. Ampumarata aiheuttaa jatkuvaa päivittäistä meluhaittaa, joka ylittää voimakkuudeltaan lain sallimat melurajat reilusti. Radalla ammutaan suuri kaliberisilla käsi- ja kivääriaseilla. Meluhaitta kohdistuu laajalti Harjavallan kaupungin keskeiseen taajamaan, joten haitta on henkilölukumääränä suuri. Ampurata sijaitsee harjualueella, jonka pohjavesi varannot ja niiden puhtaus on tärkeää. Ampuradan suuri käyttöaste aiheuttaa ympäristölle ja pohjavesille suuren vaaran. Ympäristöluvan harkinnan lähtökohdaksi on otettava ajatus: Myönnettäisiinkö tälle radalle ympäristölupa jos se olisi uusi hanke?*

*Kaupungin tuki - Harjavallan kaupunki ilmaissut halunsa tukea ampumaharrastusta. Tuki on nykytilanteessa kuitenkin ristiriidassa ympäristön ja asukkaiden viihtyvyyden kanssa."*

Muistutus 3: *Kokemuksinamme ampuradan ympäristövaikutuksista on mainittava kaksi tapausta. Ensimmäinen tapaus oli noin 1995 jolloin magnum 44 luoti lävisti tiilikattomme ja oli vierinyt räystään aluslaudoituksen päälle sekä teki aluskatteeseen repeytymän, joka on edelleen korjaamatta. Tiili on vaihdettu. Poliisi kävi tuolloin tarkistamassa tilanteen ja totesi että luoti on magnum 44 kaliiberin revolverista ja että kyseisellä radalla harrastetaan siluettiammuntaa kyseisellä aseella. Ja toinen tapaus oli noin 2019 jolloin nurmikolta löytyi pienoiskiväärin luoti noin 3 m etäisyydeltä talomme seinästä. Ampumaradan linja on juurikin meidän kiinteistöä 79-107-57-11 kohti ja etäisyyttä on noin 900 m linnuntietä. Ampumalinjalle osuu muita kiinteistöjä myös Näyhälän asuinalue.*

*Lisäksi radalta on kuulunut myös sarjatuliaseiden käyttöä muistuttavia ääniä. Liittyyne SRS -ammuntaan. Saattaa olla, että siellä on ammuttu jopa kevytsingolla tai jollain muulla järeämmällä aseella, tai äänien voimakkuuden vaihtelu saattaa liittyä äänenvaimentajan käyttöön. Äänenvaimentajan ominaisuus on sellainen, että se estää piipunsuusta lähtevää ääntä tehokkaasti sivulle mutta ei tähtäys suuntaan. On mahdollista, että ääni haitat*

*ja ylös ammutut laukaukset on täällä vähän etäämmällä haitallisempia kuin Suojavallin (Litorianmeren rantavalli) välittömässä läheisyydessä Itäpuolella. Äänimallinnus on mikä on mutta kyllä ne laukaukset tänne kuuluu ihan hyvin. Ja joskus harmittaaakin. Mutta ... ammunta jatkuu .*

*Toiminta aikana ammunta tulisi kieltää Juhannusaattona ja Juhannuspäivänä kokonaan. Ja Arkipyhinä klo 12-18. Ja Kellon ajat tulisi ilmoittaa tarkemmin esim. 12:00 -18:00. Onko mahdollista muuttaa ammuntasuuntaa enemmän Kokemäelle päin, jotta mahdolliset harhaluodit ei ehkä osuisi asuin alueille?*

*Kenellä on vastuu, kun tapahtuu vahinko. Onko vastuu yksittäisellä ammunnan harrastajalla tai luvan hakijayhdistyksillä, tai kunnan viranhaltijoilla, jotka antavat rakentaa, ampumalinjalle? Jos vahinko, jossa tulisi henkilövahinko tapahtuisi tulisi siitä juridinen sekasotku.*

*Pohjavesiasiaan en osaa ottaa kantaa, mutta joillakin ampuradoilla on rakenneltu jotain luotienkeräys-systeemejä. Ja haluan juoda mahdollisimman puhdasta vettä. Lupa tarkoittaa Keskimäärin jokaiselle lupatunnille vähintään 13 laukausta eli laukausta/5 min ja tarkoittanee noin 500 kg lyijyä maastoon vuosittain.”*

Muistutus 4: Ympäristömeluselvityksen täydennys osassa, joka on päivätty 26.1.2024 selviää, että meluhaitta eri aselajien osalta on: Kivääri 71 dB, pistooli 60 dB ja pienoiskivääri 62 dB. Valtioneuvoston antama ohjearvo asutusten osalta on 65 dB. Seisakkeenkadun, Harjukujan, Hiisikuja 2 ja Matinhajunkujan osalta meluhaitta ylittää kaikkien aselajien osalta tuon ohjearvon. Meluhaitta häiritsee asumisviihtyvyyttä erityisesti kesäaikaan jolloin oleskellaan ulkona. Naapuruussuhteista annetun lain 17§ 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta, tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta muun muassa melusta.

Mikäli ympäristöviranomaisen päättää myöntää hakijoille ympäristöluvan tulee lupaehtoihin sisällyttää muun muassa seuraavia ehtoa.

- 1. Toiminta aikoja tule rajoittaa muun muassa siten, että viikonloppuna la-su ei toimintaa harjoitettaisi samoin kuin juhlapyyhien osalta. Myös ilta-aikoja tulee lyhentää*
- 2. Lupaehtoihin tulee myös laittaa maininta äänenvaimentimen käytöstä, mikäli se on teknisesti mahdollista ja kilpailu tilanteessa sääntöjen mukaan mahdollista.*
- 3. Yksinomaan edellä mainittujen toimien osalta asia ei korjaannu vaan lisäksi hakijoiden on tehtävä rakenteellisia meluntorjunta toimenpiteitä, jotta naapuruussuhteista annetun lain 17§ 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta ei enää aiheudu.*

*Ampumarata sijaitsee poikkeuksellisen lähellä kaavoitettuja asuinalueita, joten meluhaitta koskee merkittävää osaa Harjavallan asukkaista. Ampumaradalla harjoitettava toiminta on harrastustoimintaa mutta maanpuolustuksellisesti tärkeää. Siitä huolimatta lupaehdot tulee asettaa niin, että meluhaitta ei*

*miltään osin ylitä asetettuja ohjearvoja tilapäisestikään ja mieluusti alittaisi ne reilusti.*

Muistutus 5: *Ampumaradan ympäristölupa lienee hyvä asia, koska Reserviläistoiminta ampumaharjoituksineen on tärkeää toimintaa. Lähialueilla ei taida esim. 300metrin rataa olla. Muutaman muistutus/mielipide asiaan olisi: Ammuntavallin takana/sivuilla kulkee vireää lenkkeilyä sekä maastopyöräpolkuja. Mielestäni suojavalleja voisi korottaa, luotien kimpoamisia on todettu Merstolan asuinalueen kiinteistöjen katoilla/puuosissa on todistettavasti näitä ammuksia ollut. Ampumaradan raja-aidat voisi tarkastaa ja kielto/varoitustauluja lisätä, alueella on tavattu runsaasti marjanpöimijöitä jotka eivät välttämättä Suomenkieltä ymmärrä riittävästi.*

*Lisäksi huomauttaisin: laukauksien määrästä sekä ampuma-aikojen ristiriidasta. Sydän-Satakunta paikallislehden mukaan muutamavuosi sitten laukauksia ammutaan n. 20000kpl. Nyt ilmoitettu jo yli 30000kpl. Jos määrä lisääntyy ko. tahtia niin on melko mittavaa ammuntaa. Ympäristölupaa varten teetetty tutkimus todistaa ammunta-ajoista, että esim. Sunnuntaisin ei ammuta ollenkaan ja lauantaisin todella vähän vaikka ilmoitettu pitkät ammunta-ajat kummallekin päivälle. Mielestäni silloin viikonlopun ammunta-ajat voisi miettiä uudelleen, esim. Lauantaina klo. 10-13 voisi harjoitella ja Sunnuntai olisi rauhoitettu kokonaan ammunnalta koska ei ole käyttöäkään. Tutkimuksen mukaankin ammunnat ajoittuvat arkipäiviin niin viikonloppuisin saisi lähialueen ihmiset pientä lepoa aseiden äänistä ja lukea niistä vain uutisista.*

Muistutus 6: *Otsikossa mainittua asiaa koskien haluan tuoda esiin, että lähtökohtaisesti ei ole mitään ampumaratatoimintaa vastaan, mutta kiistatonta on kuitenkin se, että ampumaradalta tuleva melu häiritsee asumista. Melua on lähialueella asuvan näkökulmasta pidettävä kovana jopa suhteessa läheisestä vt2 liikenteestä tulevaan meluun nähden, mikä vaikuttaa negatiivisesti moneen asiaan mm. asuinviihtyvyyteen sekä mahdollisessa asunnon jälleenmyyntitilanteessa asunnon myyntimahdollisuuksiin ja käytännössä arvoonkin.*

*Ensisijaisena toiveena olisi ampumaradan siirtäminen kauemmas asutuksesta ja mikäli tätä vaihtoehtoa ei katsota syystä tai toisesta mahdolliseksi, joka tapauksessa melun vähentäminen sellaisilla keinoilla, jotka myös tosiasiallisesti vähentävät radalta kantautuvaa melua. Yksi harkittava seikka voisi olla myös kellonajat, esim. arki-iltaisoin klo 21 tapahtuva ampuminen on kuitenkin jo melko myöhäinen ajankohta. Pohjavesiasiat tietysti tulee myös huomioida, mutta näidenkin suhteen ympäristöviranomaisen on varmasti paras asiantuntija.*

## **Hakijan kuuleminen**

Hakija on antanut vastineensa lausuntoihin sekä muistutuksiin ja mielipiteisiin 5.7.2024. Vastine on kokonaisuudessaan nähtävillä kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Hakijan vastine terveydensuojeluviranomaiselle: "Ampumarata on toiminut nykyisellä paikallaan vuodesta 1927, joten kyseessä ei ole alueelle uusi toiminta. Alueella on siis jo ampumaratatoiminnasta aiheutunutta kuormitusta. Siten kuormituksen ja sen mahdollisten riskien hallinta on tärkeää. Alueelta on otettu maanäytteitä sekä pohjavesinäytteitä, joiden perusteella on tehty myös kulkeutumisriskin arviointia. Etäisyys pohjaveden pintaan on pitkä ja kulkeutumisajat erittäin pitkiä. Täydennyksessä esitetään, että ampumaradan taustavallit tullaan seulomaan ja radalle toteutetaan maaperästä erilliset rakenteet, joihin luodit jatkossa kertyvät.

VNp 53/1997 mukaiset ohjearvotasot ovat nimenomaan ohjearvot, joita voidaan soveltaa.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa viitataan lisäksi melun osalta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (545/2015). Ampumaradoilla ei tavanomaisesti tarkastella STM 545/2015 mukaista sisämelua eikä melutasoja siten verrata asumisterveysasetuksen sisämelun toimenpiderajoihin. Tavallisten asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten ulkovaipantuottama äänitasoeroetus eli vaimennus on pienikaliiperisten aseiden (kiväärit, pistoolit, haulikot) melun taajuusalueella niin suuri, että sisämelua ei ole tarpeen tarkastella erikseen. Rakennusten ulkovaipan A-äänitasoerotuksen voidaan arvioida varovaisestikin olevan vähintään 20 dB. Jos asiaa kuitenkin tarkastellaan teoreettisesti, päivittäisen laukausmäärän tulisi olla hyvin suuri, jotta keskiäänitason päiväajan (klo 7–22) toimenpideraja 35 dB ylittyisi. Yöaikaan (klo 22–7) ei ole ampumista, joten yöajan toimenpideraja (30 dB) ei voi ylittyä, eikä unen tai levon häirintään liittyvää terveyshaittaa aiheudu. Harjavallan reserviläisradalle tehdyssä meluselvityksessä on lisäksi laskettu kokonaismelualtistusta kuvaava vuositaso LRden radalle esitetyllä maksimilaukausmäärällä. Laskennan perusteella suositustason 55 dB (LRden) ylityksiä ei aiheudu ampumaradan ympäristössä sijaitsevilla asuin- tai vapaa-ajan rakennuksilla."

Hakijan vastine ELY-keskukselle: "Ampumaratamelulle annetut VNp 53/1997 mukaiset LAI<sub>max</sub>-tasot ovat nimenomaan ohjearvot ja lainsäädännön 3§ todetaan "Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys." Ohjearvotason ylitys ei siis automaattisesti tarkoita sitä, että toiminnalle ei voida myöntää ympäristölupaa. Toiminnanharjoittaja huomauttaa myös, että ampumaratameluasetuksen uudistamiseksi on asetettu työryhmä, jonka toimikausi on vuoden 2024 loppuun. Ympäristöministeriön asiasta antaman tiedotteen perusteella uuden ampumaratameluasetuksen on tarkoitus tulla voimaan keväällä 2025 ja se korvaa nykyisen VNp 53/1997. Työryhmän asettamispäätöksessä on todettu: "Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 on teknisesti vanhentunut, johtuen muun muassa sovellettavista mittasuureista ja todentamiseen käytettävien mittalaitteiden kehityksestä."

Toiminnanharjoittaja tuo myös esiin hiljattain Vaasan hallinto-oikeuden antamat ampumaratoja koskevat päätökset 632/2023 ja 423/2023. Kyseisissä päätöksissä on otettu kantaa ohjearvotasojen soveltamiseen sekä toisessa päätöksistä hyväksytty keskiäänitaso sitovana raja-arvona enimmäisäänitason ollessa tavoitteellinen. Päätöksessä 423/2023 on otettu myös seuraavalla tavalla kantaa kaavoituksen merkitykseen:

”Rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan naapuruussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon muun ohella paikalliset olosuhteet ja rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta. Esimerkkinä rasituksen tavanomaisuudesta voidaan hallituksen esityksessä eduskunnalle ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi (HE 84/1999 vp, s.122 vp) esitetyn mukaisesti pitää sitä, että toiminta on kaavan mukaista. Asiassa saadun selvityksen mukaan ampuma-alue on ollut merkittynä yleiskaavaan nykyiselle paikalleen 1960-luvulta saakka. Hallinto-oikeus katsoo, että tälle seikalle tulee antaa merkitystä toiminnasta aiheutuvan melurasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa.” Harjavallan reserviläisrata on merkitty Hiittenharjun osayleiskaavaan vuodelta 1992.

Nykyisellään VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen ylityksiä aiheutuu pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisesta ammunasta sekä kivääriradan toiminnasta. Vastineen liitteenä toimitetussa täydennyksessä on esitetty Harjavallan reserviläisradalle tehtävää meluntorjuntaa. Torjuntaa esitetään tehtävän pistooli- ja pienoiskivääriradan sivuvalleja korottamalla sekä rakentamalla kaksi ampumakatosta kivääriradalle. Lisäksi kivääriradalle esitetään käyttöaikojen rajoittamista. Torjuntatoimenpiteillä saadaan merkittävästi pienennettyä toiminnasta aiheutuvaa melua ja melukuormitusta. Toimenpiteiden jälkeen pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisen ammunnan melu ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvoja. Kivääriradan osalta jää kolmen desibelin ylitys Merstolan asuinalueelle. Kivääriradan osalta ohjearvotasoihin pääseminen vaatisi massiivisen vallin rakentamista. Käytännössä tarvittava valli olisi niin suuri, että se ei ole realistisesti toteuttamiskelpoinen. Sen sijaan kivääriradalle esitetään käyttöaikojen rajoittamista. Huomioiden kivääriradan pieni laukausmäärä (alle 10 000 laukausta vuodessa) sekä jäävä ohjearvotason maltillinen ylitys, melusta ei arvioida aiheutuvan kohtuutonta rasitusta.

Ympäristölupahakemuksessa esitettiin rakennettavan ampumaradan taustavalleihin joko kumimattorakenteet tai taustavallit peittävät katokset. Hakemuksesta poiketen täydennyksessä esitetään toisenlaista ratkaisua. Toteutettavaksi rakenteeksi esitetään taustavallista erillistä ns. hiekkaloukkua. Käytännössä taustavallien eteen rakennetaan yhdeltä sivultaan avoin loukku, joka täytetään soveltuvalla maa-aineksella. Luodit kertyvät rakenteen sisään. Rakenteessa on tiivis pohja, seinät ja katto. Rakenne on siis alueen maaperästä erillinen ja vesien pääsy on estetty katon avulla. Tarkempi kuvaus on esitetty liitteenä olevassa täydennyksessä. Nykyiset taustavallit tullaan seulomaan.

Pohjaveden laadun seurannan osalta toiminnanharjoittaja toteaa, että ampumaratojen BAT-oppaan mukaisesti ampumaratojen toiminnan vaikutuksia kuvaavat seuraavat metallit; Pb, Sb, As, Cu, Zn ja radan iän vuoksi Ni. PAH-yhdisteiden seurannalle ei ole tarvetta, sillä radalla ei ole

haulikkorataa. Muiden ELY-keskuksen lausunnossa mainittujen metallien säännölliselle tarkkailulle ei ole ampumaratatoiminnan johdosta tarvetta, sillä ampumaratatoiminnasta ei aiheudu kyseisten metallien kuormitusta. Sen sijaan lausunnossa mainitut pH, sameus ja TOC on syytä analysoida tulosten tulkinnan parantamiseksi.

Pohjavesiputkien osalta toiminnanharjoittaja huomauttaa, että tarkkailua esitetään toteutettavan vain vuonna 2022 asennetusta pohjavesiputkesta. Radan läheisyydessä oleva vanha putki Hp 1/2 on vanhanmallinen rautainen putki, minkä vuoksi putki ei ole edustava metallipitoisuuksien analysointiin eikä siten soveltu säännölliseen ampumaratatoiminnan tarkkailuun. Näin on todennut myös näytteenotossa käytetty ulkopuolinen konsultti.”

Hakijan vastine muistutukseen 1: ”Radan toiminta-aikoihin ja niiden noudattamisen valvontaan tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Radalle on suunnitteilla nykyistä tarkempi kulunvalvonta.”

Hakijan vastine muistutukseen 2: ”Ampumaradalla on Turun ja Porin lääninhallituksen myöntämät luvat ampumaradan perustamiselle. Kyseiset luvat ovat olleet sen aikaisen lainsäädännön mukaiset ja vastaavat nykyisiä poliisin myöntämiä ampumaratalupia. Ampumaradalle on haettu ympäristölupaa 2000-luvun lopulla, mutta tuolloin käsittely on syystä tai toisesta jäänyt kesken. Vastineen täydennyksessä on esitetty keinoja melukuormituksen hallitsemiseksi. Harjavallan reserviläisradalle on tehty sekä pohjaveteen että ratarakenteeseen ja maaperään kohdistuvia tutkimuksia, joiden perusteella on selvitetty toiminnan vaikutuksia. Tulosten perusteella pohjavedessä ei ole havaittavissa ampumaratatoiminnan vaikutuksia. Ampumarata-alueella etäisyys pohjaveden pintaan on erittäin pitkä, lyhimmilläänkin 19 metriä. Radalle esitetään toteutettavan rakenteita, jotka luodeista aiheutuvien haitta-aineiden pääsyn maaperään ja pohjaveteen.”

Hakijan vastine muistutukseen 3: ”Muistutuksessa mainitun vuoden 1995 tapauksen jälkeen siluettiammunta on kielletty ampumaradalla. Radan säännöissä on tarkkaan määrätty ampumaradan sallittu käyttö ja sääntöjen noudattamista seurataan. Radalla ei ole ampumista sarjatuliaseilla eikä kevytsingolla. Toiminnalle haetaan ympäristölupaa nykyisenlaisena. Ampumasuunnan merkittävä kääntäminen ei nykyisillä kiinteistöillä ole käytännössä mahdollista ja vaatisi muutenkin radan olemassa olevien rakenteiden merkittävää muuttamista. Pohjaveden osalta ampumaradalle on esitetty rakenteita, joilla estetään luodeista aiheutuvien haitta-aineiden pääsyn maaperään ja pohjaveteen. Pohjaveden laatua tullaan tarkkailemaan ampumaradan pohjavesiputkesta. Käytännössä ampumaratatoiminta painottuu jatkossakin harjoitusiltoihin sekä kilpailuihin ja tapahtumiin. Siten myös valtaosa ampumaradan laukauksista ammutaan näiden aikana. Keskivertopanosten tiedoilla laskettuna hakemuksessa esitetyllä maksimilaukauspäärällä vuosittainen lyijykuormitus on noin 215 kg. Metallit kertyvät luotien iskemäalueille, joille esitetään toteutettavan teknisiä rakenteita, jotka estävät metallien kulkeutumisen.”

Hakijan vastine muistutukseen 4: ”VNp 53/1997 mukaiset ohjearvotasot ovat nimenomaan ohjearvot, joita sovellettaessa tulee lainsäädännön 3§:n



*mukaisesti huomioida seuraavat asiat: "Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys." Kuten ELY-keskukselle annetussa vastineessa on todettu, ampumaratameluasetuksen uudistamiselle on asetettu työryhmä, jolle on esitetty tavoitteeksi, että uusi ampumaratamelua koskeva meluasetus astuu voimaan keväällä 2025. Työryhmän asettamispäätöksessä on todettu: "Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 on teknisesti vanhentunut, johtuen muun muassa sovellettavista mittasuureista ja todentamiseen käytettävien mittalaitteiden kehityksestä." Harjavallan reserviläisradalle on laskettu myös vuosikeskiäänitasoa kuvaava LRden, jonka perusteella suositusarvo 55 dB ei ylitä lähimmillä altistuvilla kohteilla. Täydennyksessä on esitetty merkittäviä meluntorjuntatoimenpiteitä, joiden jälkeen pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisen ammunnan melu ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvotasoja. Kivääriradan osalta jää 3 desibelin ylitys Merstolan alueelle. Tätä esitetään BAT-oppaan mukaisesti hallittavan käyttöaikojen avulla. Ampumarata on sijainnut nykyisellä paikallaan jo vuodesta 1927, jolloin kivääriradan toiminta on alkanut. Pienoiskivääri- ja pistooliratojen toiminta on alkanut vuonna 1968. Kyseessä on siis alueella huomattavan pitkään ollut toiminta, joka on merkitty Hiittenharjun osayleiskaavaan."*

Hakijan vastine muistutukseen 5: *Kuten muistutuksessa on arveltu, lähialueella ei ole toista 300 metrin rataa. Erityisesti siviiliradoilla olevat 300 metrin radat ovat muutoinkin kohtalaisen harvinaisia, vaikka niille on selkeä tarve. Ampumarata-alue on kokonaisuudessaan aidattu ja aitaan on kiinnitetty ampumaradasta kertovia kylttejä. Siten alueelle ei voi eksyä vahingossa. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla, ohjeistuksella ja huoltotoimenpiteillä huolen, että toimintaa harjoitetaan siten, että kimmokeriski on mahdollisimman pieni. Ympäristölupahakemuksessa esitettiin radan maksimilaukausmääräksi 45 000 laukausta vuodessa. Tämän laajemmalle toiminnalle ei haeta lupaa. Muistutuksessa kuvattua ampumaradan laukausten jakautumista on arvioitu keskiäänitasoa kuvaavassa melumallinnuksessa. Radan toiminta painottuu arkipäiviin. Toiminnanharjoittaja selventää, että radalla on toimintaa myös viikonloppuisin, myös joinain sunnuntaina. Tämä on huomioitu keskiäänitasolaskennassa. Viikonloppuihin ajoittuva toiminta koostuu erilaisista kilpailuista ja tapahtumista. Esimerkiksi SRA-kurssit järjestetään viikonloppuisin. Hakemuksesta poiketen radalle esitetään toteutettavan merkittäviä meluntorjuntatoimenpiteitä sekä kivääriradan käyttöaikojen rajoittamista nykyisestä."*

Hakijan vastine muistutukseen 6: *"Ampumaratatoiminnalle haetaan ympäristölupaa nykyiselle paikalleen, jossa se on toiminut vuodesta 1927 saakka. Ampumaratatoiminnan siirtäminen toiselle paikalle ei ole yksinkertainen tai toteutuskelpoinen vaihtoehto. Käynnissä olevassa lupaharkinnassa tarkastellaan radan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä hakemuksessa haetulle paikalle, eikä siinä voida huomioida muita sijoituspaikkoja. Ampumaradalla ei ole toimintaa klo 21 jälkeen eikä sitä ole ympäristölupahakemuksessa haettu."*

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätietojen antaja | Ympäristötarkastaja Nora Albrecht, puh. 044 701 3336                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Esittelijä          | Kaupungeingeodeetti Jari Prehti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Päätösehdotus       | Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena kaupungikehityksen lautakunta päättää myöntää Harjavallan reserviläiset ry:lle sekä Harjavallan reserviupseerikerho ry:lle ympäristöluvan ampumaratatoimintaan. Toiminnalle myönnetään myös YSL 199 §:n mukainen aloittamislupa. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksen ja tässä päätöksessä annettujen lupamääräysten mukaisesti. |

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Päätös | <p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunkikehityksen lautakunnan jäsen Pasi Turkki poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 17.14 – 17.23.</p> <p>Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän pykälän osalta pöytäkirjantarkastajana toimii kaupunkikehityksen lautakunnan jäsen Vesa Hakala</p> |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **Lupamääräykset**

#### **Yleiset määräykset**

1. Ampumarataa saa käyttää arkisin ja lauantaisin klo 9.00–20.00 sekä sunnuntaisin klo 12.00 - 17.00 välisenä aikana. Juhlapyhinä (pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, uudenvuodenpäivä, tapaninpäivä, pitkäperjantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappupäivä, helatorstai, helluntai ja juhannuspäivä) ampuminen ei ole sallittua. Kilpailuista ja pidemmistä ammuntopäivistä on ilmoitettava lähialueen asukkaille vähintään kahta viikkoa ennen tapahtumaa.
2. Sallitut vuosittaiset laukausmäärät ovat maksimissaan kivääriradalla 13 000 laukausta vuodessa, pienoiskivääriradalla 14 000 laukausta ja pistooliradalla 18 000 laukausta.
3. Ampumaradan toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, jossa on tiedot laukaisumääristä radoittain ja asetyypeittäin sekä toiminta-ajoista. Kirjanpidosta tulee tehdä vuosittain yhteenveto ja se on toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteenvedon tulee sisältää seuraavat tiedot:
  - ampumaradan toiminta-ajat, arvio ammuntopäivien lukumääristä ja niiden ampujamäärä
  - laukausmäärä radoittain ja asetyypeittäin
  - ampumarata-alueella pidetyt kilpailut
  - alueella syntyneet jätteet ja niiden määrät ja toimituspaikat
  - tarkkailutulokset ja –havainnot, mikäli niitä on toteutettu
  - toiminnasta mahdollisesti tulleet valitukset / huomautukset
  - häiriö- ja poikkeustilanteet sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet

4. Ampumarataa saa käyttää vain luvassa määritellyillä kaliiberiltaan .222, .223, .300 ja .308 olevilla aseilla ampumiseen (kivääri, pienoiskivääri ja pistooli).
5. Ampumarata-aluetta rajaava aita on oltava ehjä ja yhtenäinen, aidan hyvästä kunnosta tulee huolehtia. Alue on merkittävä selkeästi ja näkyvästi varoitustauluin aluetta ympäröivään maastoon.
6. Toiminnanharjoittajien on pyrittävä estämään radan asiaton käyttö tai alueella oleskeleminen esimerkiksi kulunvalvontaa tehostamalla.
7. Ampumaradalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteyshenkilön tiedot on laitettava radalle näkyvälle paikalle (ilmoitustaululle).
8. Ampumarata-alueella on oltava ilmoitustaulu, josta alueen käyttäjät näkevät radan yksittäistä käyttäjää koskevat lupamääräykset ja ohjeet muun muassa ampuma-ajoista ja jätehuollon järjestämisestä. Radan sallitut käyttäjät tulee olla näkyvillä ilmoitustaululla.

#### **Melu**

9. Ampumaradan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (LAImax) määritettyä arvoa 65 dB rataa lähimpien vakituisten asuinrakennusten piha-alueilla eikä arvoa 60 dB lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Mikäli toiminnassa suunnitellaan muutoksia, joilla voi olla melua lisäävä vaikutus, tulee melun arviointi uusien ensisijaisesti laskentamallinnuksella (YSL 43, 46 §, Vnp 53/1997 2§).
10. Melun hallintaa tulee parantaa ampumasuojien rakenteita tiivistämällä tai toteuttaa muita rakenteellisia toimenpiteitä äänen eristämiseksi. Ampumapaikkojen rakenteiden parantamisen lisäksi toiminnanharjoittajan on pyrittävä vähentämään melun leviämistä suoja- ja äänivallein. Ampumaradan äänivallien rakentamisessa, kunnostamisessa ja ylläpidossa (kuten korottamisessa) saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia. Uudet maavallit on sijoitettava siten, ettei niiden alle jää raskasmetalleilla pilaantuneita maita. Ympärillä olevaa suojapuustoa tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan meluhaittojen vähentämiseksi.
11. Luotiloukut tulee kattaa ja katokset vuorata alapuolelta ääntä absorboivalla materiaalilla haitta-aineiden kulkeutumisen ja melun leviämisen estämiseksi. Luotiloukut, katokset yms. rakenteet tulee rakentaa viiden vuoden sisään tämän luvan lainvoimaisuudesta, eli viimeistään huhtikuuhun 2030 mennessä.

12. Ampumaradan aiheuttama melu tulee selvittää koeammuntoihin perustuvan selvityksen avulla luotiloukkujen katoksen ja muiden rakenteellisten parannusten valmistumisen jälkeen. Melumittaussuunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen mittausten suorittamista. Melumittaus on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen ympäristömelun mittaamisesta mukaisesti.
13. Ampumaradan käyttäjien tulee ampumamelun vähentämiseksi varautua tarvittaessa käyttämään äänenvaimenninta aseissa, joissa se on teknisesti mahdollista.
14. Mikäli epäillään melurajojen ylittymistä ja melusta tulee valituksia, ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä meluntorjuntaan ja edellyttää melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mittauksen tekijällä on oltava riittävä asiantuntemus ja mittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ampumaratamelun mittaushjeiden mukaisesti. Mittaussuunnitelma ja ilmoitus melumittauksen ajankohdasta on toimitettava valvontaviranomaiselle vähintään kaksi viikkoa ennen mittauksen suorittamista.
- Jätehuolto**
15. Ampumaradan jätehuollossa tulee noudattaa Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräyksiä. Hylsy on kerättävä ampumarata-alueelle sijoitettavaan keräysastiaan ja toimitettava metallijätteiden kierrätyspisteeseen. Alueella on oltava jäteastia myös muulle alueella syntyvälle jätteelle kuten patruunapakkauksille, talousjätteille ja muille tavanomaisille ampumaratatoiminnassa syntyville polttokelpoisille jätteille. Kierrätettäväksi soveltuva jäte tulee lajitella ja toimittaa säännöllisesti kierrätyspisteeseen.
16. Mahdolliset vaaralliset jätteet tulee säilyttää muusta jättemateriaalista erillään ja toimittaa asianmukaisesti hävitettäväksi vaarallisia jätteitä vastaanottavaan laitokseen tarvittaessa. Vaarallista jätettä koskevat asiakirjat (esimerkiksi vastaanottoaikan antamat dokumentit) on säilytettävä.
17. Ampumarata-alue on siivottava tavanomaisista roskista jokaisen käyttökerran jälkeen. Toiminnasta ei saa syntyä roskaantumista.
18. Ampumarata-alueella on oltava kompostoiva kuivakäymälä, joka on sijoitettu tiiviille alustalle. Käymäläjätteet tulee toimittaa säiliön täytyessä hyväksytyyn käsittelyyn. Käymälät eivät saa aiheuttaa ympäristö- tai terveyshaittoja.

**Pohjaveden suojele**

19. Radan taustavallit ja maalialueet tulee varustaa teknisillä ratkaisulla, kuten

kattamisella tai tiiviillä suojausrakenteella, joilla vähennetään luodeista peräisin olevien metallien joutumista taustavalleihin ja edelleen maaperään ja pohjaveteen. Jos ei taustavalleja kateta, tulee alueen hulevedet johtaa tiiviissä viemärissä pohjavesialueen ulkopuolelle tai umpisäiliöön. Ennen suojausrakenteiden toteuttamista taustavalleista tulee seuloa luotiromu pois. Maa-ainekset, joissa haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, tulee toimittaa käsiteltäväksi pilaantuneena maa-aineksena asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Suojausrakenteet tulee rakentaa viiden vuoden sisällä tämän päätöksen lainvoimaisuudesta lukien, eli viimeistään huhtikuuhun 2030 mennessä.

20. Toiminnanharjoittajien tulee seurata toiminnan ympäristövaikutuksia selvittämällä vuonna 2022 asennetusta pohjavesiputkesta pohjaveden vedenlaatu kerran vuodessa syksyllä. Näytteestä tulee analysoida ampumaradalle tyypillisten metallien lyijyn (Pb), antimonin (Sb), arseenin (As), kuparin (Cu), sinkin (Zn) ja nikkelin (Ni) liukoiset pitoisuudet sekä pH, sameus ja TOC. Näytteenottajan tulee olla sertifioitu ja analyysit on teetettävä akkreditoidussa laboratoriossa. Vesitarkkailutulokset tulee toimittaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

21. Määritysrajan on analysoinnissa oltava alle pohjavedelle asetettujen ympäristölaatu normien. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata pohjaveden pinnantas. Mikäli tarkkailun yhteydessä pohjavedessä havaitaan ampumaratatoiminnastaperäisin olevia haitta-aineita, tulee ampumarata-alueen pohjaveden ja maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida uudelleen.

#### **Häiriö- ja poikkeustilanteet**

22. Luvanhaltijan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista sekä otettava huomioon maaperän- ja pohjaveden pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriskit sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen. Häiriötilanteissa sekä vahingoista ja onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa, on viipymättä ilmoitettava kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poliisi-pelastus- ja terveydensuojeluviranomainen voivat antaa tarkempia ohjeita yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä mahdollista ampumaradan turvallisuussuunnitelmaa tehtäessä.

23. Jos onnettomuudesta, rakennelman tai laitteen purkamisesta tai muusta niihin rinnastettavasta syystä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi, on toiminnasta ilmoitettava välittömästi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tai kiireellisessä tapauksessa pelastuslaitokselle lisävahinkojen estämiseksi.

24. Jos maahan, pohjaveteen tai pintavesiin on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan ilmoitettava siitä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarpeen vaatiessa pelastuslaitokselle lisävahinkojen estämiseksi.

#### **Paras käyttökelpoinen tekniikka**

25. Luvanhaltijan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava parhaiten soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli näin voidaan vähentää ampumaradan toiminnasta johtuvaa ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta.

#### **Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen**

26. Toiminnan olennaisesta lisäämisestä tai muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee ilmoittaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

27. Ennen toiminnan päättymistä ampumaradan maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää maaperäanalyysin. Pilaantuneisuuden selvitys tulee tehdä yhteistyössä kaupungin kanssa. Ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida luvan voimassaoloaikana.

28. Toiminnanharjoittajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelutoimista. Suunnitelmassa tulee esittää seuraavat tiedot:
- suunnitelma maaperän tilan selvittämisestä ja mahdollisesti pilaantuneiden rakenteiden / maa-aineksien poistamisesta, toimituspaikoista ja vaihtamisesta puhtaisiin maa-aineksiin
  - alueen muu siivoaminen ja jätteiden toimituspaikat

#### **Lupamääräysten perustelut**

##### **Yleiset perustelut**

Kun Harjavallan reserviläiset ry:n ja Harjavallan reserviupseerit ry:n ampumaradan toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ympäristöluvan myöntämisen edellytykset. Toimittaessa päätöksen mukaisesti, ei toiminnasta normaalitilanteessa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän taikka pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

#### **Vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin**

Ympäristölupahakemukseen annetut lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä. Muistutuksissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä mahdollisuuksien mukaan.

### **Lupamääräysten perustelut**

Lupamääräykset 1-2: Hakemuksessa on ilmoitettu radan ammunta-ajat ja vuotuiset maksimilaukaisumäärät aselajeittain. Juhlapyhät on rajattu ampuma-aikojen ulkopuolelle, koska tuolloin ammunasta syntyvä melu voi olla erityisen häiritsevää. Kilpailupäivistä ja muista suuremmista ampumatapahtumista lähialueen asukkaita tiedottamalla voidaan ehkäistä ammunasta syntyvän melun haitallista kokemista.

Lupamääräys 3: Käyttöpäiväkirja mahdollistaa ampumaradan toiminnan tarkkailun ja varmistaa, että ampumaradan toiminnassa noudatetaan lupaehtoja ja ympäristölainsäädäntöä. Toiminnan seuranta auttaa havaitsemaan mahdollisia haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Dokumentointi myös varmistaa, että ampumaradan käyttö on järjestelmällistä ja valvottua.

Lupamääräys 4: Kaliiberit ja aselajit ovat lupahakemuksessa määritetyn mukaiset. Määräys varmistaa, että radalla ei käytetä suurempikaliiberisia aseita, joiden käytöstä voi seurata meluhaittaa ja turvallisuusriskiä.

Lupamääräys 5 ja 6: Määräyksillä ehkäistään ja estetään terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa vaaraa tai haittaa.

Lupamääräys 7: Määräys on annettu toiminnan valvonnan ja seurannan kannalta. Toiminnasta vastaavan henkilön nimeäminen ja säännöistä tiedottaminen on keskeistä turvallisuuden, rata-alueiden huollon ja alueen asianmukaisen hoidon kannalta. Toiminnasta vastaavalla henkilöllä on velvollisuus olla selvillä, seurata ja tarkkailla toimintaa ja sen vaikutuksia sekä siitä aiheutuvia päästöjä ja jätteitä.

Lupamääräys 8: Määräyksellä varmistetaan, että ampumaradan käyttäjät ovat selvillä toiminnasta annetuista määräyksistä ja pystyvät osaltaan toiminaan määräysten edellyttämällä tavalla.

Lupamääräykset 9-14: Määräyksillä rajoitetaan ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa tai naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta räsytystä, jota ampumaratatoiminnan melusta voi aiheutua. Melutason ohjearvot on määriteltä Valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) melutason ohjearvojen mukaisiksi.

Lupamääräykset 15-18: Jätteistä ja jätehuollosta annetut määräykset on annettu jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, yleisen turvallisuuden heikkenemistä tai muuta näihin rinnastettavaa haittaa.

Lupamääräys 19: Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta mahdollista käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Suojusrakenteilla ja vedenhallinnalla voidaan vähentää metallien

pääsyä maaperään ja pohjaveteen. Koska rata sijaitsee vedenhankintaan tärkeällä 1 luokan pohjavesialueella ja vesilaitosten lähi- ja kaukosuojavyöhykkeellä, tulee pohjaveden suojeluun kiinnittää erityistä huomiota. Viiden vuoden aikaraja parannusten toteuttamiselle antaa riittävästi aikaa toteuttaa tarvittavat rakenteet.

Lupamääräykset 20-21: Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. Määräys pohjaveden tarkkailuvelvollisuudesta ja mahdollisista toimenpiteistä on annettu, koska ampumarata sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä 1 luokan pohjavesialueella ja vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeellä. Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu haittaa pohjaveteen.

Lupamääräys 22-25: Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisesti oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Määräysten tarkoitus on parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytön varmistaminen, viranomaisen tiedonsaannin varmistaminen ja poikkeustilanteissa tai toiminnan loppuessa oikeanlaisten ja oikea-aikaisten toimenpiteiden varmistaminen. Viranomaisella on tiedonsaantioikeus ja toiminnanharjoittajalla ilmoitusvelvollisuus.

Lupamääräykset 26-28: Määräys on annettu alueen saattamiseksi ennalleen toiminnan loputtua. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa harjoittanut vastaa luvanvaraisen toiminnan päätyttyä lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja jätteet on poistettu.

### **Luvan voimassaolo**

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävän tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Hakemus lupamääräysten muuttamiseksi on tehtävä, mikäli toiminta muuttuu olennaisesti. Lupa raukeaa, jos toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti yhteensä viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu.

### **Asetuksen noudattaminen**

Mikäli valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

### **Sovelletut säännökset**

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, muutos 90/2000)



Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräykset 1.1.2023, päivitetty 1.9.2023

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

### **Käsittelymaksu ja sen määräytyminen**

Harjavallan ympäristönsuojeluviranomaisen 1.1.2022 voimaan tulleen taksan mukaan ampumaradan ympäristöluvan maksu on 2000 euroa.

### **Täytäntöönpano**

Päätös on voimassa sen tultua lainvoimaiseksi.

### **Lupapäätöksen antaminen**

Päätös annetaan julkisella kuulutuksella

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Harjavallan kaupungin internet-sivuilla ja Sydän Satakunta -lehdessä. Lisäksi ilmoitus päätöksestä lähetetään muistutuksen jättäneille sekä muille asianosaisille.

### **Lupapäätöksestä tiedottaminen**

#### **Päätös**

Hakija

#### **Jäljennös päätöksestä**

Harjavallan terveydensuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Lounais-Suomen poliisilaitos

#### **Muutoksenhaku**

Päätöksen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

-----

Kaula 21.05.2025

27/11.01.00.00/2024

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Sanna Kopra-Virtanen ja ympäristötarkastaja Nora Albrecht

Harjavallan reserviläiset ry (0904415-7) ja Harjavallan reserviupseerikerho ry (0902147-3) hakevat 22.12.2023 Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitetulla hakemuksella ympäristölupaa koskien ampumaradan toimintaan osoitteessa Voitoistentie 75, 29200 Harjavalta (79-435-2-33, 79-435-2-39 ja 79-435-2-18). Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolla ei ole aiempaa ympäristölupaa. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

### **Lupamääräyksen itseoikaisu**

Lupamääräyksessä 4 oli virheellisesti määriteltä ampumaradalla sallittujen aseiden kaliiberit. Kyseessä oli tekninen virhe. Virheellinen lupamääräys on

seuraavanlainen: *Ampumarataa saa käyttää vain luvassa määritellyillä kaliiberiltaan .222, .223, .300 ja .308 olevilla aseilla ampumiseen (kivääri, pienoiskivääri ja pistooli).* Ympäristönsuojeluviranomainen korjaa itseoikaisuna lupamääräyksen 4. Korjattu määräys vastaa hakemuksessa esitettyä käyttöä sekä viranomaisen alkuperäistä tarkoitusta. Hallintolain (434/2003) 50 §:n mukaan viranomainen saa oikaista selkeän virheen, kuten kirjoitus- tai teknisen virheen. Lupamääräyksessä 4 olleet kaliiberit eivät vastanneet lupahakemusta. Kyseessä on ilmeinen virhe, jonka korjaaminen ei muuta päätöksen sisältöä tai vaikuta asianosaisen oikeusturvaan.

### **Hakija**

Harjavallan reserviläiset ry (0904415-7) ja Harjavallan reserviupseerikerho ry (0902147-3)

Voitoistentie 75

29200 Harjavalta

### **Luvan hakemisen peruste**

Ulkona sijaitseva ampumaratatoiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ja liitteen 1 taulukon kohdan 14 a) perusteella.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 13 a) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian koskien ulkona sijaitsevaa ampumarataa.

### **Asian vireilletulo**

Asia on tullut vireille Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa 22.12.2023. Hakemusta on täydennetty 26.1.2024 sekä 5.7.2024.

### **Lupaviranomaisen toimivalta**

Kaupunkikehityksen lautakunta toimii Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Kaupunkikehityksen lautakunta on siten toimivaltainen lupaviranomainen ulkona sijaitsevaa ampumarataa koskevassa ympäristölupa-asiassa ympäristönsuojelulain liitteen 1, taulukon 2, kohdan 14 ja valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 2 §:n 1 momentin kohdan 13 a mukaan.

### **Voimassa olevat toimintaa koskevat viranomaispäätökset ja sopimukset**

Toiminnalla on Turun ja Porin lääninhallituksen päätös n:o 1892, 2.10.1969 ampumaradan perustamisesta ja käytöstä sekä Turun ja Porin lääninhallituksen päätös 2383, 4.11.1965 pistooli ja pienoiskivääriradan perustamisesta ja käytöstä. Toiminta on merkitty Lounais-Suomen Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 11.7.2001. Toiminnalla on ollut Harjavallan kaupungin ympäristölautakunnan 22.12.2009 myöntämä ympäristölupa. Luvan voimassaolo on päättynyt 31.12.2020.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja vaihemaakuntakaava 2. Harjavallan reserviläisrataa ei ole merkitty maakuntakaavaan. Osayleiskaavassa (1992) ampumarata ja sitä ympäröivä alue on merkitty merkinnällä ea (ampumarata-alue). Merkintä osoittaa sellaisen urheilu- ja virkistyspalveluiden osa-alueen, jolla ammunnan keskitetty harrastus ja kilpailutoiminta voidaan sallia. Alueella ei ole voimassa olevaa

asemakaavaa. Alue sijaitsee Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueella pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella.

150 metrin kivääriradan linjaus kulkee viereisen 79-435-1-6 kiinteistön rajaa pitkin. Kiinteistön omistaa Harjavallan kaupunki. Kaupunki on tehnyt radan viereisestä 0,28 ha alueesta vuokrasopimuksen Harjavallan reserviläiset ry:n ja Harjavallan reserviupseerit ry:n kanssa 19.3.2025 ja vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi.

### **Toiminta, jolle lupaa haetaan**

Kyseessä on ulkona sijaitseva ampumarata. Ampumaradalla on pienoiskiväärirata (50 metriä), pistoolirata (25 metriä) sekä kiväärirata (max 300 metriä). Kivääriradalla voidaan harjoittaa ampumista erilaisilla etäisyyksillä (lähellä taustavallia, 75 m, 100 m, 150 m, 300 m). Myös pienoiskivääriradalla voidaan harjoittaa sovellettua reserviläisammuntaa (SRA) lähellä taustavallia. Radat sijaitsevat rinnakkain ja pääampumasuuntana on itäkoillinen. Lisäksi ampumasuuntia on luoteesta itään, kun kyseessä on SRA-ammunta.

Kokonaislaukausmääräksi haetaan 45 000 laukausta vuodessa. Käyttöajat ovat ma-la 9-21 ja su 12-18. Aktiivisinta käyttö on sulan maan aikaan, painottuen arki-iltoihin. Kilpailuja on noin kaksi kertaa kuukaudessa, pois lukien joulutammikuu. Hakijatahojen lisäksi rataa käyttävät Lounais-Suomen poliisilaitos, alueen riistanhoitoyhdistys, Maanpuolustuskoulutusyhdistys sekä yksityishenkilöt.

### **TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö**

Ampumarata sijaitsee kiinteistöjen 79-435-2-33, 79-435-2-39 ja 79-435-2-18 alueelle osoitteessa Voitoistentie 75. Radan koordinaatit ovat E240550, N6804662 (ETRS-TM35FIN). Kiinteistöt ovat hakijoiden omistuksessa.

Ympäröivä alue on pääosin metsätalousvaltaista. Radan läheisyydessä sijaitsee useita maa-aineksen ottoalueita, joista lähin on noin 400 metrin päässä ampumaradasta. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin päässä ampumaradasta. Merstolan alue, jolla asutusta on enemmän, sijaitsee noin 700 metrin päässä ampumasuunnassa. Radan luoteispuolella, lähimmillään 200 metrin päässä, kulkee valaistu ulkoiluun tarkoitettu Hiipireitti. Kaupungin kiinteistön vuokra-alue ulottuu osittain ulkoilureitille. Ulkoilureitin linjaus muutetaan radan parannustöiden yhteydessä. Lisäksi radasta 700 metriä luoteeseen sijaitsee Hiittenharjun laskettelukeskus, jonka lähialueella on myös muuta ulkoilualuetta.

### **Alueen maaperä ja topografia**

Ampumarata sijaitsee alueella sijaitsevan harjun huipun rinteelle. Taustavalli on radan korkeimmassa kohdassa. Maanpinnan korkeustaso laskee lounaaseen päin. Radan lounaisosa on noin tasolla +50 m (N2000), kivääriradan taustavalli tasolla +57-60 m ja vallin takana oleva harjun laki noin +63 m.

Maaperäaineiston perusteella alueen maaperä on pääosin hiekkaa ja taustavallien takana, kohti harjun lakea muuttuu soraksi.

### **Pohjavedet**

Alue kuuluu Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueeseen sekä pohjaveden muodostumisalueeseen. Harjuydin on hyvin vettä läpäisevää kivistä soraa ja hiekkaa. Reuna-alueilla aines on hienorakeista ja paikoitellen esiintyy tiiviitä välikerroksia, joiden päällä on orsivesimuodostumia. Pohjaveden päävirtaussuunta on harjuytimessä pohjoisluoteeseen harjun kulun mukaisesti. Ampumaradan alueella pohjavesi virtaa kohti harjun keskiosia. Ampumaradan alueelle asennettujen pohjavesiputkien mukaan pohjaveden pinta on ylimmillään +33 m (orsivesi) ja alimmillaan +25m (varsinainen pohjaveden pinta). Tietojen perusteella taustavallien juurella ylemmän pohjaveden pinnan etäisyys maan pintaan on noin 21 metriä.

Lähimmät vedenottamot ovat Harjavallan kaupungin Järilänvuoren vedenottamo (900 metriä eteläkoilliseen toiminnasta) ja Hiittenharjun vedenottamo (550 metriä länsiluoteeseen toiminnasta) sekä Nakkilan kunnan Santamaan vedenottamo (noin 1,2 km etelälounaaseen toiminnasta). Edellä mainituille vedenottamoille on määritelty yhteiset kauko- ja lähisuojava-yöhykkeet (Aluehallintoviraston päätös 145/2014/2). Ampumaratakiinteistöt kuuluvat osin sekä kauko-, että lähisuojava-yöhykkeelle.

### **Pintavedet**

Ampumarata sijaitsee Köyliönjoen valuma-alueella. Ampumarata-alue on pääosin kuivaa eikä ratakiinteistöllä ole oja, joita pitkin mahdollisia pintavesiä kulkeutuisi alueen ulkopuolelle. Sade- ja sulamisvedet imeytyvät kiinteistölle. Lähin vesistö on Kokemäenjoki, joka sijaitsee ampuma-alueesta noin 1,2 km etäisyydellä. Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia lähimpään vesistöön.

### **Muut suojelualueet**

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Naakan yksityinen luonnonsuojelualue noin 3 km radasta pohjoiskoilliseen ja METSO-kohde Piri 1:89 noin 3,9 km länteen. Koska rata sijaitsee suhteellisen kaukana suojelukohteista, ei siitä arvioida aiheutuvan vaikutuksia suojeluperusteisiin.

### **HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA**

Esitys maksimilaukausmäärästä tulevaisuudessa ja sen jakautumisesta eri lajiratojen välillä on seuraavan taulukon mukainen:

| <b>Rata</b>     | <b>Laukausmäärä</b> |
|-----------------|---------------------|
| Kivääri         | 13 000              |
| Pistooli        | 18 000              |
| Pienoiskivääri  | 14 000              |
| <b>Yhteensä</b> | <b>45 000</b>       |

### **TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA NIIDEN RAJOITTAMINEN**

#### **Maaperä**

Rata-alueella on tehty kunnostustöitä 2010, jolloin luotiromua on toimitettu pois alueelta. Lisäksi syksyllä 2021 taustavalleista on poistettu maa-aineksia. Kivääriradan taustavallista kuorittiin noin metrin paksuinen kerros ja pistooli sekä pienoiskivääriradoilla tausta valleista noin 50 cm paksuinen kerros. Pistooliradalla, pienoiskivääriradalla ja kivääriradalla on tehty ratarakenteiden maaperätutkimuksia heinäkuussa 2022. Näytteitä on otettu taustavalleista,

taustavallin edustasta sekä ampumapaikan edustalta. Näytteistä on analysoitu laboratoriossa ampumaratatoimintaa kuvaavien metallien pitoisuudet (lyijy, antimoni, kupari, sinkki ja nikkeli) sekä pH. Näytteiden tuloksia verrattiin Vna 214/2007 mukaisiin kynnys- ja ohjearvotasoihin. Kaikki tulokset on esitetty hakemuksen liitteessä 10.

Kokoomanäytteissä suurimmat pitoisuudet todettiin pistooliradan taustavallin näytteessä, jossa todettiin ylemmän ohjearvotason ylittävä pitoisuus lyijyä. Samassa näytteessä todettiin myös alemman ohjearvotason ylittävä pitoisuus antimonia. Alemman ohjearvotason ylittävät pitoisuudet lyijyä todettiin myös pienoiskivääriradan taustavallin näytteessä sekä ratojen taustapenkkojen edustojen kokoomanäytteessä. Kynnysarvotasojen ylittäviä pitoisuuksia lyijyä, arseenia ja antimonia todettiin useammassa näytteessä.

Radalle on tehty BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Arvioinnin perusteella radan päästöpotentiaali on kohtalainen, pintavesiriski on pieni ja pohjavesiriski kohtalainen. Hakemuksessa ja sen liitteissä on arvioitu, että arvioitaessa tarvittavia toimenpiteitä ampumaradan ympäristövaikutusten pienentämiseksi, merkittävin huomioitava seikka on haitta-aineiden kulkeutumisriski. Luotiaseradoilla ampumaratatoiminnan ympäristöä kuormittava vaikutus syntyy pääasiassa luotien sisältämistä raskasmetalleista.

Luotien iskemäalueille on tarkoitus rakentaa luotiloukut, joihin luodit jatkossa kertyvät. Loukut rakennetaan tiiviiksi rakenteiksi, jolloin ne ovat muusta ympäristöstä erillään, eivätkä haitta-aineet täten pääse kosketuksiin alueen maaperän kanssa. Kattorakenne estää sade- ja sulamisvesien pääsyn kontaktiin maa-aineksen kanssa. Ennen loukkujen rakentamista iskemäalueilta poistetaan luodit seulomalla. Maa-ainekset, joissa todetaan Vna 214/2007 alemmat ohjearvot ylittäviä pitoisuuksia ampumaratatoimintaa kuvaavia metalleja, poistetaan ja toimitetaan asianmukaisesti vastaanottopaikkoihin. Periaatepiirrokset ja suunnitelmat on esitetty tarkemmin hakemusasiakirjoissa. Rakenteiden esitetään olevan toteutettuna kaikille radoille viimeistään viiden vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaisuudesta.

### **Pohjavesi ja pintavesi**

Harjavallan reserviläisradalle on tehty BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Arvioinnin perusteella radan päästöpotentiaali on kohtalainen, pintavesiriski pieni ja pohjavesiriski kohtalainen. Tämän perusteella ampumarata luokitellaan riskitasoltaan tasolle 2 b – pohjaveden osalta vaativa. Kyseisen tason vaatimukset luotiaseradoille ovat haitta-ainepitoisten vesien koonti ja tarvittaessa käsittely tai vesien muodostumisen estäminen tai kuormituksen rajoittaminen. Harjavallan reserviläisradalle esitetään toteutettavan vajovesien muodostumisen estäviä rakenteita taustavalleihin. Käytännössä esitetään sade- ja sulamisvesien pääsyn estämistä luotien iskemäalueelle joko peittämällä tai kattamalla. Tällöin mahdollinen kulkeutuminen vajovesien mukana estetään. Etäisyys pohjaveden pintaan on huomattava, lyhimmilläänkin 19 metriä, ja ampumaratatoiminnalle tyypillisten metallien kulkeutumisaika hyvin pitkä. Tämän vuoksi hakija esittää, että toimenpiteiden toteuttamiselle annetaan riittävä aikataulu. Hakija esittää, että toimenpiteet ovat valmiit viimeistään viiden vuoden päästä ympäristöluvan

saatua lainvoiman. Harjavallan reserviläisradalla ei muodostu merkittäviä määriä pintavesiä, joten tarvetta pintavesien hallinnalle ei ole.

### **Melu**

Hakija on toimittanut hakemuksen liitteenä sekä täydennyksinä kaksi erillistä melumallinnusta sekä meluntorjuntaselvityksen, jossa käsitellään meluhaittojen vähentämistä. Alkuperäisessä hakemuksen liitteenä toimitetussa melumallinnuksessa melua on mallinnettu vuosikeskiäänitasoa kuvaavalla suurella  $L_{Rden}$ , jonka perusteella suositusarvo 55 dB ei ylitä lähimmillä altistuvilla kohteilla.

Täydennyksenä toimitetussa melumallinnuksessa melua on mallinnettu VNp 53/1997 mukaisella ohjearvosuureella  $A_1$ -enimmäisäänitaso  $L_{A1max}$ . Ampumaradan enimmäisäänitaso ylittää ampumaratamelun asuinalueiden ohjearvon 65 dB useilla lähimmistä melulle altistuvista kohteista. Kivääriradan osalta ylitys on eri suuntien lähimmillä kohteilla 6-11 dB. Loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo 65 dB ylittyy kivääriradan osalta myös usealla kohteella 5-1 dB. Toiminnallisten ammuntojen osalta ylitykset ovat samaa suuruusluokkaa, mutta niiden melu ei ylitä ohjearvoa harjun takana sijaitsevilla asuinalueilla tai loma-asunnoilla.

Meluntorjuntaa esitetään toteutettavan kivääriradan osalta seuraavasti. 300 metrin kivääriradalle esitetään rakennettavaksi C-tyyppin ampumakatos. Myös 150 metrin kivääriradalle esitetään rakennettavaksi C-tyyppin ampumakatos, joka sijoitetaan nykyisen ampumapenkan eteläpuolelle sivuun 300 metrin ampumalinjalta. 75 metrin ampumatasa esitetään poistettavaksi käytöstä, jolloin 150 metrin ammunta sekä sitä lyhyemmät ampumaetäisyydet suoritettaisiin 150 metrin ampumakatoksesta.

Pistooliradan ampuma-alue esitetään tasattavaksi korkoasemaan +53,5 m mpy. Radalle on mitoitettu sekä vasemman sivuvallin että oikeanpuoleisen pistooli- ja kivääriradan välisen sivuvallin korotukset. Vasemman sivuvallin harjakorkeudeksi on ilmoitettu +58 m mpy ja valli jatkuu samassa korkeudessa yhtenäisenä taustavallilta ampumakatoksen takaseinän tasalle asti.

### **Jätehuolto ja jätevedet**

Ampumaradalla syntyy pahvijätettä maalitauluista ja pakkauksista. Lisäksi syntyy pieniä määriä muovijätettä, paperia sekä hylsyjätettä. Kaikki jätteet lajitellaan ja viedään aluekeräyspisteeseen. Ampuja vievät hylsyjätteet pääosin mukanaan pois radalta ja muutoin hylsyt toimitetaan kierrätykseen.

Ratakiinteistö ei ole talousvesi- tai viemäriverkon piirissä. Radalla on kaksi kuivakäymälää.

### **Liikenne**

Ampumaradalle saapuminen tapahtuu Voitoistentien kautta. Saavuttaessa Voitoistentielle suoraan 2-tieltä ennen ampumarataa tien varrella ei ole asutusta. Liikennemäärät radalle vaihtelevat suuresti. Parhaalla käyttökaudella radalla käy normaalina kesäiltana arviolta noin 10-20 autoa.

### **Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu**

Ampumaradan melupäästöä tarkkaillaan laukausmäärien perusteella. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Lisäksi rata-alueen rakenteiden kuntoa seurataan silmämääräisesti. Ampumarata-alueen aidan, portin ja kylttien kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja korjauksia tehdään tarvittaessa. Haitta-aineiden kertymistä ratarakenteisiin ja sitä kautta ratakohtaista kuormituspotentiaalia seurataan parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteita noudattaen laukausmäärien seurannan avulla vuositasolla.

Ratarakenteisiin ei sovelleta maaperän pilaantumisen ohjearvoja. Koska ampumaradan toiminta jatkuu, on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista jättää ratarakenteet paikoilleen. Ratarakenteen kunnostustarve tulee riskinarvioinnin perusteella arvioitavaksi, jos ampuma-ratatoiminta loppuu ja maankäyttö alueella muuttuu. Kierrätykseen toimitetuista jätemääristä tullaan pitämään kirjaa. BAT-selvityksen mukaisesti tason 2b radoilta suositeltava tarkkailu on taustavallin suotovesien ja/tai pohjaveden tarkkailu 1–3 vuoden välein. Harjavallan reserviläisradalle esitetään pohjavesinäytteenottoa ampumaradan pohjavesiputkesta alkuun kerran vuodessa. Lisäksi esitetään, että kun taustavallien toimenpiteet on tehty, näytteenottoa harvennetaan kolmen vuoden välein tapahtuvaksi, mikäli näytteenottotuloksissa ei ole havaittavissa selkeää haitta-aineiden pitoisuuden kohoamista. Kokonaisuudessaan tarkkailun tuloksista kootaan vuosiraportti, joka toimitetaan valvovalle viranomaiselle vuosittain lupamääräyksissä määritettynä ajankohtana.

### **Poikkeukselliset tilanteet**

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

Turvallisuuden osalta viranomainen on poliisi, joten turvallisuusasioita ei käsitellä eikä arvioida enempää ympäristölupahakemuksessa.

## **LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY**

### **Lupahakemuksesta tiedottaminen**

Lupahakemus on kuulutettu 5.2.-13.3.2024 Harjavallan kaupungin nettisivuilla. Lisäksi tieto kuulutuksesta on julkaistu Sydän-Satakunta lehdessä. Tieto kuulutuksesta on lähetetty kaikille kiinteistöille, jotka sijaitsevat yhden kilometrin etäisyydellä toiminnasta.

### **Tarkastukset ja neuvottelut**

Alueelle on järjestetty tarkastus 13.3.2025, jolloin on keskusteltu ratavastaavan kanssa, kierretty rata-alueella ja dokumentoitu ampumaradan ajantasainen tilanne.

Lupahakemusta koskien on järjestetty neuvottelu 4.8.2024. Neuvotteluun ovat osallistuneet Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, ampumaurheiluliiton, Harjavallan reserviupseerikerho ry:n, Harjavallan reserviläiset ry:n sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen edustajat.

## **Lausunnot**

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomainen on lausunut hakemuksesta seuraavaa:

*"Pohjaveden laadulle riskin aiheuttavaa toimintaa ei tule sijoittaa pohjavesialueelle. Ampumarata sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Järilänvuoren 1-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsevat myös Harjavallan kaupungin Järilänvuoren sekä Hiittenharjun vedenottamot, Nakkilan kunnan Santamaan vedenottamo sekä STEP Oy:n vedenottamo. Pohjavesialueelta toimitetaan talousvettä Harjavallan ja Nakkilan kunnan alueille. Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan suojelusuunnitelman (2023) mukaan Järilänvuoren pohjavesialue on luokiteltu riskialueeksi, jolla on tai on ollut merkittävästi ihmistoimintoja, joista saattaa aiheutua riskiä pohjaveden laadulle. Pohjaveden laadulle aiheutuvia riskejä ei tule lisätä.*

*Ampumaradan melutaso ei saa ylittää VNp:n ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) mukaisia melun enimmäistasoja. Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa STM:n asetuksessa (545/2015) mainittuja sisämelun toimenpiderajoja huomioiden impulssikorjaukset.*

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lausunut hakemuksesta seuraavaa:

*Meluvaikutukset: Hakemuksessa on esitetty toiminnasta laadittu meluselvitys (HMMT Partners Oy, 30.11.2023). Reserviläisten ampumaradan ampumalajit ovat kivääri, pistooli ja pienoiskivääri. Meluselvityksen mukaan ammunassa käytetään kaliiberiltaan .222, .223, .300 ja .308 olevia aseita. Meluselvityksessä ampumameluhaittaa on arvioitu käyttäen Valtioneuvoston asetuksen 903/2017 mukaisia vuosikeskiäänitason ohjearvoja (LRden). Kyseessä on ns. RAME-asetus. Kyseistä asetusta sovelletaan 2 §:n mukaan raskaiden aseiden ampumatoiminnasta ja räjäytyksistä syntyvän melun arviointiin. Valtioneuvoston ohjeasetuksessa 903/2017 raskas ase on määritelty 2 §:n kohdassa 4 vähintään 20 mm kaliiberiseksi aseeksi. ELY-keskus katsoo, ns. RAME-asetus ei ole määritelmänsä mukaan tarkoitettu sovellettavaksi reserviläisten ampumaradalla käytettävään ampumatoimintaa, koska se ei täytä VnA/2017 2 §:n kohdan 4 määritelmää. Lisäksi tehdyn meluselvityksen sivulla 5 on viitattu "Ympäristöministeriön ohjeeseen 1/2018". ELY-keskus huomauttaa, että kyseessä on julkaisu Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2018. Kyseisessä julkaisussa todetaan sivulla 12 kappaleessa 1.2. että arviointiohje on laadittu raskaiden aseiden (kaliiberi > 20 mm) ampuma- ja harjoitusalueiden meluselvitysten laatimista varten.*

*ELY-keskuksen käsityksen mukaan raskaiden aseiden ja räjähteiden käyttö on rajattu lähinnä puolustusvoimien toimintaan ja siinä aiheutuvan meluhaitan arviointiin. Tässä kohdin kannattaa tutustua kyseisen VNA 903/2017 2§:ssä esitettyihin määritelmiin. Voimassa olevassa lainsäädännössä ampumaratojen meluhaitan arviointiin käytetään VNp 53/1997 ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista. Tämän päätöksen mukaan ampumaratojen*



*meluhaitta ei saa ylittää A-painotettua enimmäistasoa impulssiaikavakiolla (Almax). Nyt esitetty meluselvitys antaa keskimääräisen vuosittaisen arvion ampumaradan melutasosta LRden ja se voi olla hyvä tietää, mutta kyseessä on vain melua koskeva lisätieto. Tulee kuitenkin muistaa, että selvityksessä arvioitu meluhaitta alle LRden 55 dB ei ole sama asia kuin VnP 53/1997 tarkoitettu LAlmax alle 65 dB tai LAlmax alle 60 dB tai VnP 993/1992 tarkoittama ohjearvo LAeq 55 dB, jota myös usein käytetään melun raja-arvona ympäristöluvuissa.*

*Lupahakemukseen on liitetty täydennetty meluselvitys, jossa lähtökohtana on meluhaitan arvioinnin suure LAlmax. Kyseinen melun enimmäistasoon perustuva melusuure on VNA 53/1997 mukainen ja sitä on käytetty lähtökohtana ampumaratojen ympäristöluvuissa melumääräysten raja-arvoja asetettaessa. LAlmax-tasoihin perustuvaan meluselvitykseen liittyy omat ongelmansa, kuten meluselvityksessä todetaan, koska siinä meluraja-arvo LAlmax kuvaa voimakkainta ampumatoiminnan melua. Kuitenkin LAlmax melusuureen käyttöön liittyy myös paljon kokemusta ja siitä on säädös VnP (53/1997). Lähtökohta on, että mikäli impulssimaisen ampumamelun taso ylittää pysyvän asuinalueen kohdalla tason 65 dB tai tason 60 dB vapaa-ajan asunnon kohdalla, niin siitä todetaan olevan haittaa ja tällöin ympäristölupaa toiminnalle ei tulisi myöntää.*

*Joissakin tapauksissa ympäristölupien meluraja-arvoa asetettaessa on voitu hyväksyä vähän isommat (esim. 1–2 dB) raja-arvot ampumaradan vähäisen vuotuisen kokonaisampumamäärän tai voimakkaan äänen aiheuttavan ampumalajin vähäisen määrän takia loma-asuntojen melurajana käytetystä LAlmax 60 dB. Kuitenkin, jos vakituisen asutuksen melurajana yleisesti käytetty LAlmax 65 dB ylittyy häiriintyvissä kohteissa 6–11 dB, kuten meluselvityksessä todetaan, niin melutaso LAlmax olisi tällöin häiriintyvissä kohteissa 71–76 dB. Tuon kaltaista melun ohjearvon ylitystä ei voi enää todeta vähäiseksi.*

*ELY-keskus katsoo, että perusteita ympäristöluvan myöntämiselle ei ole, ellei luvan hakija tee toimenpiteitä, joilla ampumaradan melua LAlmax voidaan selkeästi torjua. Ampumaradan meluntorjunnan toteuttamismahdollisuudet tulee selvittää ennen ympäristöluvan myöntämistä. Tavoite meluntorjunnassa tulee olla ampumamelun tasossa valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaiset melutason ohjearvot. ELY-keskus voi ottaa tarvittaessa tarkemmin kantaa laadittuun meluntorjuntaselvitykseen.*

*Pohjaveden- ja maaperänsuojelu: Ampumarata sijaitsee Järilänvuoren vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (1-luokka) pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavesialueen harjuytimen aines on hyvin vettä johtavaa kivistä soraa ja hiekkaa. Pohjaveden päävirtaussuunta on kaakosta luoteeseen harjun suuntaisesti.*

*Hakemuksessa mukaan ampumaradan ympäristöön asennettujen havaintoputkien pinnankorkeuksien perusteella ampumarata-alueella on kaksi vallitsevaa pohjavedenpintaa: ylempi orsivedenpinta noin tasossa +33 m ja alempi, varsinainen pohjavesikerros noin tasossa +25 m. Maanpinta taustavallien kohdalla on noin tasolla +54 m, joten etäisyys orsiveden pintaan on noin 21 metriä ja varsinaisen pohjaveden pintaan noin 29 metriä. Alueelle*

*on asennettu uusi tarkkailuputki tammikuussa 2022, jossa vedenpinnankorkeus on ollut tasossa +34,68.*

*Järilänvuoren vedenottamo noin 900 metrin päässä ampumaradan taustavalleista etelälounaaseen, Hiittenharjun vedenottamo noin 550 metriä länsiluoteeseen ja Santamaan vedenottamo noin 1,2 kilometriä etelälounaaseen. Ampumarata sijoittuu vedenottamoiden Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä 145/2014/2 määritellylle lähi- ja kaukosuojavyöhykkeelle. Ampumaradan vaikutuksia pohjaveteen on selvitetty kahdesta ampumaradan alapuolella sijaitsevasta havaintoputkesta 20.7.2022 otetuilla näytteillä. Näytetulosten perusteella pohjavedessä ei todettu pohjaveden ympäristölaatunormin ylittäviä pitoisuuksia.*

*Rata-alueella vuonna 2022 tehdyssä maaperätutkimuksessa pistooliradan taustavallista otetussa maaperänäytteestä VAH1 todettiin asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä ja alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus antimonia. Pienoiskivääriradan taustavallin näytteestä VAH2 todettiin alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä ja kynnysarvon ylittävä pitoisuus antimonia. Kivääriradan taustavallin näytteestä VAH3 todettiin kynnysarvon ylittävät pitoisuudet antimonia ja lyijyä. Pistooliradan, pienoiskivääriradan ja kivääriradan taustavallien edustojen yhdistetyistä näytteistä VAH4 todettiin alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä ja kynnysarvon ylittävä pitoisuus antimonia. Lisäksi pistooliradan ja pienoiskivääriratojen ampumapaikkojen yhdistetystä näytteestä VAH5 todettiin kynnysarvon ylittävät pitoisuudet antimonia ja lyijyä ja kivääriratojen ampumapaikkojen yhdistetyistä näytteistä VAH6 todettiin kynnysarvon ylittävä pitoisuus arseenia.*

*Ampumarata-alueella tehtyjen maaperätutkimusten yhteydessä alueen pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei kuitenkaan ole arvioitu asetuksen 214/2007 mukaisesti huolimatta alueella todetuista kynnysarvojen ylityksistä. Asetuksen 214/2007 mukaan jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää asetuksessa säädetyn kynnysarvon, on ko. alueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnissa on otettava huomioon mm. alueen käyttö, haitallisten aineiden pitoisuudet, alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet, mahdollisuus altistua haitta-aineille sekä altistumisen seurauksena terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan haitan vakavuus ja todennäköisyys. Alueella tehty maaperätutkimus onkin riskiarvion osalta puutteellinen, eikä ampumarata-alueen pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ole asetuksen mukaisesti arvioitu. ELY-keskus katsoo, että hakemuksen tarkoittama ampumarata aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa pohjavesialueella. Mikäli toimintaa jatketaan, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riski edelleen kasvaa.*

*Riskinarviota koskevasta puutteesta huolimatta ELY-keskus kuitenkin katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella alueen maaperän pintamaassa sekä taustavallissa todetut haitta-ainepitoisuudet eivät alueen nykyisessä käytössä aiheuta ympäristönsuojelulain 133 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, eikä alueella ole pilaantuneen maaperän puhdistustarvetta. Kuitenkin kun huomioidaan sijainti pohjavesialueella ja vedenottamoiden suojavyöhykkeellä, tulee luotijätteet*

*rata-alueilta ja taustavalleista seuloa pois pohjavedelle aiheutuvan riskin vähentämiseksi, jos ampumaratatoiminta alueella jatkuu. Maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää uudelleen viimeistään toiminnan loppuessa tai mikäli alueen käyttötarkoitus muuttuu.*

*Toiminnan jatkaminen edellyttää maaperäsuojausten rakentamista ampumaradalle. Radan taustavallit ja maalialueet tulee varustaa teknisillä ratkaisulla, kuten kattamisella tai tiiviillä suojausrakenteella, joilla vähennetään luodeista peräisin olevien metallien joutumista taustavalleihin ja edelleen maaperään ja pohjaveteen. Jos ei taustavalleja kateta, tulee alueen hulevedet johtaa tiiviissä viemärissä pohjavesialueen ulkopuolelle tai umpisäiliöön. Ennen suojausrakenteiden toteuttamista taustavalleista tulee seuloa luotiromu pois. Maa-ainekset, joissa haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, tulee toimittaa käsiteltäväksi pilaantuneena maa-aineksena asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Suojausrakenteiden toteuttamiselle tulee asettaa määräaika.*

*Jatkossa, mikäli ampumaratatoiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee alueen pohjavedenlaatua seurata. Pohjaveden laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa syksyllä alueelle asennetuista havaintoputkista. Näytteistä tulee tehdä seuraavat analyysit: metallien liukoiset pitoisuudet (Sb, As, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn ja V), PAH-yhdisteet, pH, sameus, TOC. Määritysrajan on analysoinnissa oltava alle pohjavedelle asetettujen ympäristölaatu normien. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata pohjaveden pinnantasot. Mikäli tarkkailun yhteydessä pohjavedessä havaitaan ampumaratatoiminnasta peräisin olevia haitta-aineita, tulee ampumarata-alueen pohjaveden ja maaperänpilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida uudelleen. Toiminnasta syntyvät jätteet tulee edellyttää siivottavaksi pois säännöllisesti (esim. joka ampumakerran jälkeen tai vähintäänkin kuukausittain) ja toimitettavaksi asianmukaisiin vastaanotto paikkoihin.*

*Päätöksessä tulee antaa riittävät määräykset toiminnan lopettamiseen liittyen. Toiminnan loppuessa luvan hakijan tulee laatia radalle lopettamissuunnitelma. Lopettamisen yhteydessä rata-alueet tulee puhdistaa jätteistä ja maaperän tila ja puhdistustarve tulee selvittää viimeistään lopettamisen yhteydessä uudelleen.”*

### **Muistutukset ja mielipiteet**

Hakemuksesta annettiin kuulutusaikana 6 muistutusta/mielipidettä. Muistutukset ja mielipiteet ovat nähtävillä kokonaisuudessaan kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Muistutus 1: ”Kokemuksemme ampumaradan toimintaan on ettei meluhaitta ole kohdistunut kovin voimakkaana kotiimme. Kuitenkin on ollut havaittavissa, että ammuntaa on voinut olla nyt ilmoitettujen aikojen ulkopuolella satunnaisesti. Siksi toivomme, että ampumaradan käyttöaikoihin kiinnitetään huomiota ja sen toimintaa valvotaan. Mielestämme ammunnan ajoja tulisi rajoittaa etenkin juhlapyhinä.”

Muistutus 2: ”Vastustan ympäristöluvan myöntämistä Harjavallan ampumaradalle ja samoin vastustan toiminnan jatkamisen sallimista.

*Perustelut - Ampumarata on toiminut ilman ympäristölupaa, joten se on katsottava uudeksi luvan hakemiseksi eikä voimassa olevan luvan päivittämiseksi. Ampumarata aiheuttaa jatkuvaa päivittäistä meluhaittaa, joka ylittää voimakkuudeltaan lain sallimat melurajat reilusti. Radalla ammutaan suuri kaliberisilla käsi- ja kivääriaseilla. Meluhaitta kohdistuu laajalti Harjavallan kaupungin keskeiseen taajamaan, joten haitta on henkilölukumääränä suuri. Ampurata sijaitsee harjualueella, jonka pohjavesi varannot ja niiden puhtaus on tärkeää. Ampuradan suuri käyttöaste aiheuttaa ympäristölle ja pohjavesille suuren vaaran. Ympäristöluvan harkinnan lähtökohdaksi on otettava ajatus: Myönnettäisiinkö tälle radalle ympäristölupa jos se olisi uusi hanke?*

*Kaupungin tuki - Harjavallan kaupunki ilmaissut halunsa tukea ampumaharrastusta. Tuki on nykytilanteessa kuitenkin ristiriidassa ympäristön ja asukkaiden viihtyvyyden kanssa.”*

Muistutus 3: *Kokemuksinamme ampuradan ympäristövaikutuksista on mainittava kaksi tapausta. Ensimmäinen tapaus oli noin 1995 jolloin magnum 44 luoti lävisti tiilikattomme ja oli vierinyt räystäään aluslaudoituksen päälle sekä teki aluskatteeseen repeytymän, joka on edelleen korjaamatta. Tiili on vaihdettu. Poliisi kävi tuolloin tarkistamassa tilanteen ja totesi että luoti on magnum 44 kaliiberin revolverista ja että kyseisellä radalla harrastetaan siluettiammuntaa kyseisellä aseella. Ja toinen tapaus oli noin 2019 jolloin nurmikolta löytyi pienoiskiväärin luoti noin 3 m etäisyydeltä talomme seinästä. Ampumaradan linja on juurikin meidän kiinteistöä 79-107-57-11 kohti ja etäisyyttä on noin 900 m linnuntietä. Ampumalinjalle osuu muita kiinteistöjä myös Näyhälän asuinalue.*

*Lisäksi radalta on kuulunut myös sarjatuliaseiden käyttöä muistuttavia ääniä. Liittyyne SRS -ammuntaan. Saattaa olla, että siellä on ammuttu jopa kevytsingolla tai jollain muulla järeämmällä aseella, tai äänien voimakkuuden vaihtelu saattaa liittyä äänenvaimentajan käyttöön. Äänenvaimentajan ominaisuus on sellainen, että se estää piipunsuusta lähtevää ääntä tehokkaasti sivulle mutta ei tähtäys suuntaan. On mahdollista, että ääni haitat ja ylös ammutut laukaukset on täällä vähän etäämmällä haitallisempia kuin Suojavallin (Litorianmeren rantavalli) välittömässä läheisyydessä Itäpuolella. Äänimallinnus on mikä on mutta kyllä ne laukaukset tänne kuuluu ihan hyvin. Ja joskus harmittaakin. Mutta ... ammunta jatkuu .*

*Toiminta aikana ammunta tulisi kieltää Juhannusaattona ja Juhannuspäivänä kokonaan. Ja Arkipyhinä klo 12-18. Ja Kellon ajat tulisi ilmoittaa tarkemmin esim. 12:00 -18:00. Onko mahdollista muuttaa ammuntasuuntaa enemmän Kokemäelle päin, jotta mahdolliset harhaluodit ei ehkä osuisi asuin alueille?*

*Kenellä on vastuu, kun tapahtuu vahinko. Onko vastuu yksittäisellä ammunnan harrastajalla tai luvan hakijayhdistyksillä, tai kunnan viranhaltijoilla, jotka antavat rakentaa, ampumalinjalle? Jos vahinko, jossa tulisi henkilövahinko tapahtuisi tulisi siitä juridinen sekasotku.*

*Pohjavesiasiaan en osaa ottaa kantaa, mutta joillakin ampuradoilla on rakenneltu jotain luotienkeräys-systeemejä. Ja haluan juoda mahdollisimman puhdasta vettä. Lupa tarkoittaa Keskimäärin jokaiselle lupatunnille vähintään 13 laukausta eli laukaus/5 min ja tarkoittanee noin 500 kg lyijyä maastoon vuosittain.”*

Muistutus 4: *Ympäristömeluselvityksen täydennys osassa, joka on päivätty 26.1.2024 selviää, että meluhaitta eri aselajien osalta on: Kivääri 71 dB, pistooli 60 dB ja pienoiskivääri 62 dB. Valtioneuvoston antama ohjearvo asutusten osalta on 65 dB. Seisakkeenkadun, Harjukujan, Hiisikuja 2 ja Matinhajunkujan osalta meluhaitta ylittää kaikkien aselajien osalta tuon ohjearvon. Meluhaitta häiritsee asumisviihtyvyyttä erityisesti kesäaikaan jolloin oleskellaan ulkona. Naapuruussuhteista annetun lain 17§ 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta, tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsytystä muun muassa melusta.*

*Mikäli ympäristöviranomainen päättää myöntää hakijoille ympäristöluvan tulee lupaehtoihin sisällyttää muun muassa seuraavia ehtoja.*

- 1. Toiminta aikoja tule rajoittaa muun muassa siten, että viikonloppuna la-su ei toimintaa harjoitettaisi samoin kuin juhlapyhien osalta. Myös ilta-aikoja tulee lyhentää*
- 2. Lupaehtoihin tulee myös laittaa maininta äänenvaimentimen käytöstä, mikäli se on teknisesti mahdollista ja kilpailu tilanteessa sääntöjen mukaan mahdollista.*
- 3. Yksinomaan edellä mainittujen toimien osalta asia ei korjaannu vaan lisäksi hakijoiden on tehtävä rakenteellisia meluntorjunta toimenpiteitä, jotta naapuruussuhteista annetun lain 17§ 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä ei enää aiheudu.*

*Ampumarata sijaitsee poikkeuksellisen lähellä kaavoitettuja asuinalueita, joten meluhaitta koskee merkittävää osaa Harjavallan asukkaista. Ampumaradalla harjoitettava toiminta on harrastustoimintaa mutta maanpuolustuksellisesti tärkeää. Siitä huolimatta lupaehdot tulee asettaa niin, että meluhaitta ei milloin osin ylitä asetettuja ohjearvoja tilapäisestikään ja mieluummin alittaisi ne reilusti.*

Muistutus 5: *Ampumaradan ympäristölupa lienee hyvä asia, koska Reserviläistoiminta ampumaharjoituksineen on tärkeää toimintaa. Lähialueilla ei taida esim. 300metrin rataa olla. Muutaman muistutus/mielipide asiaan olisi: Ammuntavallin takana/sivuilla kulkee vireää lenkkeily sekä maastopyöräpolkuja. Mielestäni suojavalleja voisi korottaa, luotien kimpoamisia on todettu Merstolan asuinalueen kiinteistöjen katoilla/puuosissa on todistettavasti näitä ammuksia ollut. Ampumaradan raja-aidat voisi*

*tarkastaa ja kielto/varoitustauluja lisätä, alueella on tavattu runsaasti marjanpoimijoita jotka eivät välttämättä Suomenkieltä ymmärrä riittävästi.*

*Lisäksi huomauttaisin: laukauksien määrästä sekä ampuma-aikojen ristiriidasta. Sydän-Satakunta paikallislehden mukaan muutamavuosi sitten laukauksia ammutaan n. 20000kpl. Nyt ilmoitettu jo yli 30000kpl. Jos määrä lisääntyy ko. tahtia niin on melko mittavaa ammuntaa. Ympäristölupaa varten teetetty tutkimus todistaa ammunta-ajoista, että esim. Sunnuntaisin ei ammuta ollenkaan ja lauantaisin todella vähän vaikka ilmoitettu pitkät ammunta-ajat kummallekin päivälle. Mielestäni silloin viikonlopun ammunta-ajat voisi miettiä uudelleen, esim. Lauantaina klo. 10-13 voisi harjoitella ja Sunnuntai olisi rauhoitettu kokonaan ammunnalta koska ei ole käyttöäkään. Tutkimuksen mukaankin ammunnat ajoittuvat arkipäiviin niin viikonloppuisin saisi lähialueen ihmiset pientä lepoa aseiden äänistä ja lukea niistä vain uutisista.*

Muistutus 6: *Otsikossa mainittua asiaa koskien haluan tuoda esiin, että lähtökohtaisesti ei ole mitään ampumaratatoimintaa vastaan, mutta kiistatonta on kuitenkin se, että ampumaradalta tuleva melu häiritsee asumista. Melua on lähialueella asuvan näkökulmasta pidettävä kovana jopa suhteessa läheisestä vt2 liikenteestä tulevaan meluun nähden, mikä vaikuttaa negatiivisesti moneen asiaan mm. asuinviihtyvyyteen sekä mahdollisessa asunnon jälleenmyyntitilanteessa asunnon myyntimahdollisuuksiin ja käytännössä arvoonkin.*

*Ensisijaisena toiveena olisi ampumaradan siirtäminen kauemmas asutuksesta ja mikäli tätä vaihtoehtoa ei katsota syystä tai toisesta mahdolliseksi, joka tapauksessa melun vähentäminen sellaisilla keinoilla, jotka myös tosiasiallisesti vähentävät radalta kantautuvaa melua. Yksi harkittava seikka voisi olla myös kellonajat, esim. arki-iltaisoin klo 21 tapahtuva ampuminen on kuitenkin jo melko myöhäinen ajankohta. Pohjavesiasiat tietysti tulee myös huomioida, mutta näidenkin suhteen ympäristöviranomaisen on varmasti paras asiantuntija.*

### **Hakijan kuuleminen**

Hakija on antanut vastineensa lausuntoihin sekä muistutuksiin ja mielipiteisiin 5.7.2024. Vastine on kokonaisuudessaan nähtävillä kaupunkikehityksen lautakunnan kokouksessa.

Hakijan vastine terveydensuojeluviranomaiselle: *"Ampumarata on toiminut nykyisellä paikallaan vuodesta 1927, joten kyseessä ei ole alueelle uusi toiminta. Alueella on siis jo ampumaratatoiminnasta aiheutunutta kuormitusta. Siten kuormituksen ja sen mahdollisten riskien hallinta on tärkeää. Alueelta on otettu maanäytteitä sekä pohjavesinäytteitä, joiden perusteella on tehty myös kulkeutumisriskin arviointia. Etäisyys pohjaveden pintaan on pitkä ja kulkeutumisajat erittäin pitkiä. Täydennyksessä esitetään, että ampumaradan taustavallit tullaan seulomaan ja radalle toteutetaan maaperästä erilliset rakenteet, joihin luodit jatkossa kertyvät.*

VNp 53/1997 mukaiset ohjearvotasot ovat nimenomaan ohjearvot, joita voidaan soveltaa.

Terveystensuojeluviranomaisen lausunnossa viitataan lisäksi melun osalta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (545/2015). Ampumaradoilla ei tavanomaisesti tarkastella STM 545/2015 mukaista sisämelua eikä melutasoja siten verrata asumisterveysasetuksen sisämelun toimenpiderajoihin. Tavallisten asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten ulkovaipantuottama äänitasoeroetus eli vaimennus on pienikaliiperisten aseiden (kiväärit, pistoolit, haulikot) melun taajuusalueella niin suuri, että sisämelua ei ole tarpeen tarkastella erikseen. Rakennusten ulkovaipan A-äänitasoeroituksen voidaan arvioida varovaisestikin olevan vähintään 20 dB. Jos asiaa kuitenkin tarkastellaan teoreettisesti, päivittäisen laukausmäärän tulisi olla hyvin suuri, jotta keskiäänitason päivääajan (klo 7–22) toimenpideraja 35 dB ylittyisi. Yöaikaan (klo 22–7) ei ole ampumista, joten yöajan toimenpideraja (30 dB) ei voi ylittyä, eikä unen tai levon häirintään liittyvää terveyshaittaa aiheudu. Harjavallan reserviläisradalle tehdyssä meluselvityksessä on lisäksi laskettu kokonaismelualltistusta kuvaava vuositaso LRden radalle esitetyllä maksimilaukausmäärällä. Laskennan perusteella suositustason 55 dB (LRden) ylityksiä ei aiheudu ampumaradan ympäristössä sijaitsevilla asuin- tai vapaa-ajan rakennuksilla.”

Hakijan vastine ELY-keskukselle: ”Ampumaratamelulle annetut VNp 53/1997 mukaiset LA<sub>max</sub>-tasot ovat nimenomaan ohjearvot ja lainsäädännön 3§ todetaan ”Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.” Ohjearvotason ylitys ei siis automaattisesti tarkoita sitä, että toiminnalle ei voida myöntää ympäristölupaa. Toiminnanharjoittaja huomauttaa myös, että ampumaratameluasetuksen uudistamiseksi on asetettu työryhmä, jonka toimikausi on vuoden 2024 loppuun. Ympäristöministeriön asiasta antaman tiedotteen perusteella uuden ampumaratameluasetuksen on tarkoitus tulla voimaan keväällä 2025 ja se korvaa nykyisen VNp 53/1997. Työryhmän asettamispäätöksessä on todettu: ”Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 on teknisesti vanhentunut, johtuen muun muassa sovellettavista mittasuureista ja todentamiseen käytettävien mittalaitteiden kehityksestä.” Toiminnanharjoittaja tuo myös esiin hiljattain Vaasan hallinto-oikeuden antamat ampumaratoja koskevat päätökset 632/2023 ja 423/2023. Kyseisissä päätöksissä on otettu kantaa ohjearvotasojen soveltamiseen sekä toisessa päätöksistä hyväksytty keskiäänitaso sitovana raja-arvona enimmäisäänitason ollessa tavoitteellinen. Päätöksessä 423/2023 on otettu myös seuraavalla tavalla kantaa kaavoituksen merkitykseen:

”Rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan naapurisuuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon muun ohella paikalliset olosuhteet ja rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta. Esimerkkinä rasituksen tavanomaisuudesta voidaan hallituksen esityksessä eduskunnalle ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi (HE 84/1999 vp, s.122 vp) esitetyn mukaisesti pitää sitä, että toiminta on kaavan mukaista. Asiassa saadun selvityksen mukaan ampuma-alue on ollut merkittynä yleiskaavaan nykyiselle paikalleen 1960-luvulta saakka. Hallinto-oikeus katsoo, että tälle seikalle tulee antaa

merkitystä toiminnasta aiheutuvan melurasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa.” Harjavallan reserviläisrata on merkitty Hiittenharjun osayleiskaavaan vuodelta 1992.

Nykyisellään VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen ylityksiä aiheutuu pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisesta ammunasta sekä kivääriradan toiminnasta. Vastineen liitteenä toimitetussa täydennyksessä on esitetty Harjavallan reserviläisradalle tehtävää meluntorjuntaa. Torjuntaa esitetään tehtävän pistooli- ja pienoiskivääriradan sivuvalleja korottamalla sekä rakentamalla kaksi ampumakatosta kivääriradalle. Lisäksi kivääriradalle esitetään käyttöaikojen rajoittamista. Torjuntatoimenpiteillä saadaan merkittävästi pienennettyä toiminnasta aiheutuvaa melua ja melukuormitusta. Toimenpiteiden jälkeen pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisen ammunnan melu ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvoja. Kivääriradan osalta jää kolmen desibelin ylitys Merstolan asuinalueelle. Kivääriradan osalta ohjearvotasoihin pääseminen vaatisi massiivisen vallin rakentamista. Käytännössä tarvittava valli olisi niin suuri, että se ei ole realistisesti toteuttamiskelpoinen. Sen sijaan kivääriradalle esitetään käyttöaikojen rajoittamista. Huomioiden kivääriradan pieni laukausmäärä (alle 10 000 laukausta vuodessa) sekä jäävä ohjearvotason maltillinen ylitys, melusta ei arvioida aiheutuvan kohtuutonta rasitusta.

Ympäristölupahakemuksessa esitettiin rakennettavan ampumaradan taustavalleihin joko kumimattorakenteet tai taustavallit peittävät katokset. Hakemuksesta poiketen täydennyksessä esitetään toisenlaista ratkaisua. Toteutettavaksi rakenteeksi esitetään taustavallista erillistä ns. hiekkaloukkua. Käytännössä taustavallien eteen rakennetaan yhdeltä sivultaan avoin loukku, joka täytetään soveltuvalla maa-aineksella. Luodit kertyvät rakenteen sisään. Rakenteessa on tiivis pohja, seinät ja katto. Rakenne on siis alueen maaperästä erillinen ja vesien pääsy on estetty katon avulla. Tarkempi kuvaus on esitetty liitteenä olevassa täydennyksessä. Nykyiset taustavallit tullaan seulomaan.

Pohjaveden laadun seurannan osalta toiminnanharjoittaja toteaa, että ampumaratojen BAT-oppaan mukaisesti ampumaratojen toiminnan vaikutuksia kuvaavat seuraavat metallit; Pb, Sb, As, Cu, Zn ja radan iän vuoksi Ni. PAH-yhdisteiden seurannalle ei ole tarvetta, sillä radalla ei ole haulikkorataa. Muiden ELY-keskuksen lausunnossa mainittujen metallien säännölliselle tarkkailulle ei ole ampumaratatoiminnan johdosta tarvetta, sillä ampumaratatoiminnasta ei aiheudu kyseisten metallien kuormitusta. Sen sijaan lausunnossa mainitut pH, sameus ja TOC on syytä analysoida tulosten tulkinnan parantamiseksi.

Pohjavesiputkien osalta toiminnanharjoittaja huomauttaa, että tarkkailua esitetään toteutettavan vain vuonna 2022 asennetusta pohjavesiputkesta. Radan läheisyydessä oleva vanha putki Hp 1/2 on vanhanmallinen rautainen putki, minkä vuoksi putki ei ole edustava metallipitoisuuksien analysointiin eikä siten sovellu säännölliseen ampumaratatoiminnan tarkkailuun. Näin on todennut myös näytteenotossa käytetty ulkopuolinen konsultti.”



Hakijan vastine muistutukseen 1: "Radan toiminta-aikoihin ja niiden noudattamisen valvontaan tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Radalle on suunnitteilla nykyistä tarkempi kulunvalvonta."

Hakijan vastine muistutukseen 2: "Ampumaradalla on Turun ja Porin lääninhallituksen myöntämät luvat ampumaradan perustamiselle. Kyseiset luvat ovat olleet sen aikaisen lainsäädännön mukaiset ja vastaavat nykyisiä poliisin myöntämiä ampumaratalupia. Ampumaradalle on haettu ympäristölupaa 2000-luvun lopulla, mutta tuolloin käsittely on syystä tai toisesta jäänyt kesken. Vastineen täydennyksessä on esitetty keinoja melukuormituksen hallitsemiseksi. Harjavallan reserviläisradalle on tehty sekä pohjaveteen että ratarakenteeseen ja maaperään kohdistuvia tutkimuksia, joiden perusteella on selvitetty toiminnan vaikutuksia. Tulosten perusteella pohjavedessä ei ole havaittavissa ampumaratatoiminnan vaikutuksia. Ampumarata-alueella etäisyys pohjaveden pintaan on erittäin pitkä, lyhimmilläänkin 19 metriä. Radalle esitetään toteutettavan rakenteita, jotka luodeista aiheutuvien haitta-aineiden pääsyn maaperään ja pohjaveteen."

Hakijan vastine muistutukseen 3: "Muistutuksessa mainitun vuoden 1995 tapauksen jälkeen siluettiammunta on kielletty ampumaradalla. Radan säännöissä on tarkkaan määrätty ampumaradan sallittu käyttö ja sääntöjen noudattamista seurataan. Radalla ei ole ampumista sarjatuliaseilla eikä kevytsingolla. Toiminnalle haetaan ympäristölupaa nykyisenlaisena. Ampumasuunnan merkittävä kääntäminen ei nykyisillä kiinteistöillä ole käytännössä mahdollista ja vaatisi muutenkin radan olemassa olevien rakenteiden merkittävää muuttamista. Pohjaveden osalta ampumaradalle on esitetty rakenteita, joilla estetään luodeista aiheutuvien haitta-aineiden pääsyn maaperään ja pohjaveteen. Pohjaveden laatua tullaan tarkkailemaan ampumaradan pohjavesiputkesta. Käytännössä ampumaratatoiminta painottuu jatkossakin harjoitusiltoihin sekä kilpailuihin ja tapahtumiin. Siten myös valtaosa ampumaradan laukauksista ammutaan näiden aikana. Keskivertopanosten tiedoilla laskettuna hakemuksessa esitetyllä maksimilaukausmäärällä vuosittainen lyijykuormitus on noin 215 kg. Metallit kertyvät luotien iskemäalueille, joille esitetään toteutettavan teknisiä rakenteita, jotka estävät metallien kulkeutumisen."

Hakijan vastine muistutukseen 4: "VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot ovat nimenomaan ohjearvot, joita sovellettaessa tulee lainsäädännön 3§:n mukaisesti huomioida seuraavat asiat: "Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys." Kuten ELY-keskukselle annetussa vastineessa on todettu, ampumaratameluasetuksen uudistamiselle on asetettu työryhmä, jolle on esitetty tavoitteeksi, että uusi ampumaratamelua koskeva meluasetus astuu voimaan keväällä 2025. Työryhmän asettamispäätöksessä on todettu: "Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 on teknisesti vanhentunut, johtuen muun muassa sovellettavista mittasuureista ja todentamiseen käytettävien mittalaitteiden kehityksestä." Harjavallan reserviläisradalle on laskettu myös vuosikeskiäänitasoa kuvaava LRden, jonka perusteella suositusarvo 55 dB ei ylitä lähimmillä altistuvilla kohteilla. Täydennyksessä on esitetty merkittäviä meluntorjuntatoimenpiteitä,

*joiden jälkeen pistooli- ja pienoiskivääriratojen toiminnallisen ammunnan melu ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvotasoja. Kivääriradan osalta jää 3 desibelin ylitys Merstolan alueelle. Tätä esitetään BAT-oppaan mukaisesti hallittavan käyttöaikojen avulla. Ampumarata on sijainnut nykyisellä paikallaan jo vuodesta 1927, jolloin kivääriradan toiminta on alkanut. Pienoiskivääri- ja pistooliratojen toiminta on alkanut vuonna 1968. Kyseessä on siis alueella huomattavan pitkään ollut toiminta, joka on merkitty Hiittenharjun osayleiskaavaan.”*

Hakijan vastine muistutukseen 5: *Kuten muistutuksessa on arveltu, lähialueella ei ole toista 300 metrin rataa. Erityisesti siviiliradoilla olevat 300 metrin radat ovat muutoinkin kohtalaisen harvinaisia, vaikka niille on selkeä tarve. Ampumarata-alue on kokonaisuudessaan aidattu ja aitaan on kiinnitetty ampumaradasta kertovia kylttejä. Siten alueelle ei voi eksyä vahingossa. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla, ohjeistuksella ja huoltotoimenpiteillä huolen, että toimintaa harjoitetaan siten, että kimmokeriski on mahdollisimman pieni. Ympäristölupahakemuksessa esitettiin radan maksimilaukauspäämääräksi 45 000 laukausta vuodessa. Tämän laajemmalle toiminnalle ei haeta lupaa. Muistutuksessa kuvattua ampumaradan laukausten jakautumista on arvioitu keskiäänitasoa kuvaavassa melumallinnuksessa. Radan toiminta painottuu arkipäiviin. Toiminnanharjoittaja selventää, että radalla on toimintaa myös viikonloppuisin, myös joinain sunnuntaina. Tämä on huomioitu keskiäänitasolaskennassa. Viikonloppuihin ajoittuva toiminta koostuu erilaisista kilpailuista ja tapahtumista. Esimerkiksi SRA-kurssit järjestetään viikonloppuisin. Hakemuksesta poiketen radalle esitetään toteutettavan merkittäviä meluntorjuntatoimenpiteitä sekä kivääriradan käyttöaikojen rajoittamista nykyisestä.”*

Hakijan vastine muistutukseen 6: *”Ampumaratatoiminnalle haetaan ympäristölupaa nykyiselle paikalleen, jossa se on toiminut vuodesta 1927 saakka. Ampumaratatoiminnan siirtäminen toiselle paikalle ei ole yksinkertainen tai toteutuskelpoinen vaihtoehto. Käynnissä olevassa lupaharkinnassa tarkastellaan radan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä hakemuksessa haetulle paikalle, eikä siinä voida huomioida muita sijoituspaikkoja. Ampumaradalla ei ole toimintaa klo 21 jälkeen eikä sitä ole ympäristölupahakemuksessa haettu.”*

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätietojen antaja | Ympäristötarkastaja Nora Albrecht, puh. 044 701 3336                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Esittelijä          | Kaupungingeodeetti Jari Prehti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Päätösehdotus       | Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena kaupunkikehityksen lautakunta päättää myöntää Harjavallan reserviläiset ry:lle sekä Harjavallan reserviupseerikerho ry:lle ympäristöluvan ampumaratatoimintaan. Toiminnalle myönnetään myös YSL 199 §:n mukainen aloittamislupa. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksen ja tässä päätöksessä annettujen lupamääräysten mukaisesti. |

Päätös

Täytäntöönpano

hakija, Harjavallan terveydensuojeluviranomainen, Varsinais-Suomen ELY-  
keskus, Lounais-Suomen poliisilaitos

**Lupamääräykset**  
**Yleiset määräykset**

**Lupamääräykset**  
**Yleiset määräykset**

1. Ampumarataa saa käyttää arkisin ja lauantaisin klo 9.00–20.00 sekä sunnuntaisin klo 12.00 - 17.00 välisenä aikana. Juhlapyhinä (pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, uudenvuodenpäivä, tapaninpäivä, pitkäperjantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappupäivä, helatorstai, helluntai ja juhannuspäivä) ampuminen ei ole sallittua. Kilpailuista ja pidemmistä ammuntapäivistä on ilmoitettava lähialueen asukkaille vähintään kahta viikkoa ennen tapahtumaa.
2. Sallitut vuosittaiset laukausmäärät ovat maksimissaan kivääriradalla 13 000 laukausta vuodessa, pienoiskivääriradalla 14 000 laukausta ja pistooliradalla 18 000 laukausta.
3. Ampumaradan toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, jossa on tiedot laukaisumääristä radoittain ja asetyypeittäin sekä toiminta-ajoista. Kirjanpidosta tulee tehdä vuosittain yhteenveto ja se on toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteenvedon tulee sisältää seuraavat tiedot:
  - ampumaradan toiminta-ajat, arvio ammuntapäivien lukumääristä ja niiden ampujamäärä
  - laukausmäärä radoittain ja asetyypeittäin
  - ampumarata-alueella pidetyt kilpailut
  - alueella syntyneet jätteet ja niiden määrät ja toimituspaikat
  - tarkkailutulokset ja –havainnot, mikäli niitä on toteutettu
  - toiminnasta mahdollisesti tulleet valitukset / huomautukset
  - häiriö- ja poikkeustilanteet sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet
4. Ampumarataa saa käyttää vain luvassa määritellyillä aseilla ampumiseen (pistooli, pienoiskivääri ja kivääri). Radalla käytettävät kaliiberit ovat .17 - .50
5. Ampumarata-aluetta rajaava aita on oltava ehjä ja yhtenäinen, aidan hyvästä kunnosta tulee huolehtia. Alue on merkittävä selkeästi ja näkyvästi varoitustauluin aluetta ympäröivään maastoon.
6. Toiminnanharjoittajien on pyrittävä estämään radan asiaton käyttö tai alueella oleskeleminen esimerkiksi kulunvalvontaa tehostamalla.
7. Ampumaradalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Yhteyshenkilön tiedot on laitettava radalle näkyvälle paikalle (ilmoitustaululle).

8. Ampumarata-alueella on oltava ilmoitustaulu, josta alueen käyttäjät näkevät radan yksittäistä käyttäjää koskevat lupamääräykset ja ohjeet muun muassa ampuma-ajoista ja jätehuollon järjestämisestä. Radan sallitut käyttöajat tulee olla näkyvillä ilmoitustaululla.

#### **Melu**

9. Ampumaradan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (LA<sub>Imax</sub>) määritettyä arvoa 65 dB rataa lähimpien vakituisten asuinrakennusten piha-alueilla eikä arvoa 60 dB lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Mikäli toiminnassa suunnitellaan muutoksia, joilla voi olla melua lisäävä vaikutus, tulee melun arviointi uusia ensisijaisesti laskentamallinnuksella (YSL 43, 46 §, Vnp 53/1997 2§).
10. Melun hallintaa tulee parantaa ampumasuojien rakenteita tiivistämällä tai toteuttaa muita rakenteellisia toimenpiteitä äänen eristämiseksi. Ampumapaikkojen rakenteiden parantamisen lisäksi toiminnanharjoittajan on pyrittävä vähentämään melun leviämistä suoja- ja äänivallein. Ampumaradan äänivallien rakentamisessa, kunnostamisessa ja ylläpidossa (kuten korottamisessa) saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia. Uudet maavallit on sijoitettava siten, ettei niiden alle jää raskasmetalleilla pilaantuneita maita. Ympärillä olevaa suojapuustoa tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan meluhaittojen vähentämiseksi.
11. Luotiloukut tulee kattaa ja katokset vuorata alapuolelta ääntä absorboivalla materiaalilla haitta-aineiden kulkeutumisen ja melun leviämisen estämiseksi. Luotiloukut, katokset yms. rakenteet tulee rakentaa viiden vuoden sisään tämän luvan lainvoimaisuudesta, eli viimeistään huhtikuuhun 2030 mennessä.
12. Ampumaradan aiheuttama melu tulee selvittää koeammuntoihin perustuvan selvityksen avulla luotiloukkujen katoksen ja muiden rakenteellisten parannusten valmistumisen jälkeen. Melumittaussuunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen mittausten suorittamista. Melumittaus on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen ympäristömelun mittaamisesta mukaisesti.
13. Ampumaradan käyttäjien tulee ampumamelun vähentämiseksi varautua tarvittaessa käyttämään äänenvaimenninta aseissa, joissa se on teknisesti mahdollista.

14. Mikäli epäillään melurajojen ylittymistä ja melusta tulee valituksia, ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä meluntorjuntaan ja edellyttää melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mittauksen tekijällä on oltava riittävä asiantuntemus ja mittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ampumaratamelun mittausohjeiden mukaisesti. Mittaussuunnitelma ja ilmoitus melumittauksen ajankohdasta on toimitettava valvontaviranomaiselle vähintään kaksi viikkoa ennen mittauksen suorittamista.

### **Jätehuolto**

15. Ampumaradan jätehuollossa tulee noudattaa Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräyksiä. Hylsy on kerättävä ampumarata-alueelle sijoitettavaan keräysastiaan ja toimitettava metallijätteiden kierrätyspisteeseen. Alueella on oltava jäteastia myös muulle alueella syntyvälle jätteelle kuten patruunapakkauksille, talousjätteille ja muille tavanomaisille ampumaratatoiminnassa syntyville polttokelpoisille jätteille. Kierrätettäväksi soveltuva jäte tulee lajitella ja toimittaa säännöllisesti kierrätyspisteeseen.
16. Mahdolliset vaaralliset jätteet tulee säilyttää muusta jättemateriaalista erillään ja toimittaa asianmukaisesti hävitettäväksi vaarallisia jätteitä vastaanottavaan laitokseen tarvittaessa. Vaarallista jätettä koskevat asiakirjat (esimerkiksi vastaanottopaikan antamat dokumentit) on säilytettävä.
17. Ampumarata-alue on siivottava tavanomaisista roskista jokaisen käyttökerran jälkeen. Toiminnasta ei saa syntyä roskaantumista.
18. Ampumarata-alueella on oltava kompostoiva kuivakäymälä, joka on sijoitettu tiiviille alustalle. Käymäläjätteet tulee toimittaa säiliön täytyessä hyväksyttiin käsittelyyn. Käymälät eivät saa aiheuttaa ympäristö- tai terveyshaittoja.

### **Pohjaveden suojele**

19. Radan taustavallit ja maalialueet tulee varustaa teknisillä ratkaisulla, kuten kattamisella tai tiiviillä suojausrakenteella, joilla vähennetään luodeista peräisin olevien metallien joutumista taustavalleihin ja edelleen maaperään ja pohjaveteen. Jos ei taustavalleja kateta, tulee alueen hulevedet johtaa tiiviissä viemärissä pohjavesialueen ulkopuolelle tai umpisäiliöön. Ennen suojausrakenteiden toteuttamista taustavalleista tulee seuloa luotiromu pois. Maa-ainekset, joissa haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, tulee toimittaa käsiteltäväksi pilaantuneena maa-aineksena asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Suojausrakenteet tulee rakentaa viiden vuoden sisällä tämän päätöksen lainvoimaisuudesta lukien, eli viimeistään huhtikuuhun 2030 mennessä.

20. Toiminnanharjoittajien tulee seurata toiminnan ympäristövaikutuksia selvittämällä vuonna 2022 asennetusta pohjavesiputkesta pohjaveden vedenlaatu kerran vuodessa syksyllä. Näytteestä tulee analysoida ampumaradalle tyypillisten metallien lyijyn (Pb), antimonin (Sb), arseenin (As), kuparin (Cu), sinkin (Zn) ja nikkelin (Ni) liukoiset pitoisuudet sekä pH, sameus ja TOC. Näytteenottajan tulee olla sertifioitu ja analyysit on teetettävä akkreditoidussa laboratoriossa. Vesitarkkailutulokset tulee toimittaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
21. Määritysrajan on analysoinnissa oltava alle pohjavedelle asetettujen ympäristölaatunormien. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata pohjaveden pinnantaso. Mikäli tarkkailun yhteydessä pohjavedessä havaitaan ampumaratatoiminnastaperäisin olevia haitta-aineita, tulee ampumarata-alueen pohjaveden ja maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida uudelleen.
- Häiriö- ja poikkeustilanteet**
22. Luvanhaltijan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista sekä otettava huomioon maaperän- ja pohjaveden pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriskit sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen. Häiriötilanteissa sekä vahingoista ja onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa, on viipymättä ilmoitettava kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poliisi- pelastus- ja terveydensuojeluviranomainen voivat antaa tarkempia ohjeita yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä mahdollista ampumaradan turvallisuussuunnitelmaa tehtäessä.
23. Jos onnettomuudesta, rakennelman tai laitteen purkamisesta tai muusta niihin rinnastettavasta syystä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi, on toiminnasta ilmoitettava välittömästi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tai kiireellisessä tapauksessa pelastuslaitokselle lisävahinkojen estämiseksi.
24. Jos maahan, pohjaveteen tai pintavesiin on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan ilmoitettava siitä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarpeen vaatiessa pelastuslaitokselle lisävahinkojen estämiseksi.
- Paras käyttökelpoinen tekniikka**
25. Luvanhaltijan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava parhaiten soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli näin voidaan vähentää ampumaradan toiminnasta johtuvaa ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta.

### **Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen**

26. Toiminnan olennaisesta lisäämisestä tai muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee ilmoittaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
27. Ennen toiminnan päättymistä ampumaradan maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää maaperäanalyysin. Pilaantuneisuuden selvitys tulee tehdä yhteistyössä kaupungin kanssa. Ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida luvan voimassaoloaikana.
28. Toiminnanharjoittajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelutoimista. Suunnitelmassa tulee esittää seuraavat tiedot:
- suunnitelma maaperän tilan selvittämisestä ja mahdollisesti pilaantuneiden rakenteiden / maa-aineksien poistamisesta, toimituspaikoista ja vaihtamisesta puhtaisiin maa-aineksiin
  - alueen muu siivoaminen ja jätteiden toimituspaikat

### **Lupamääräysten perustelut**

#### **Yleiset perustelut**

Kun Harjavallan reserviläiset ry:n ja Harjavallan reserviupseerit ry:n ampumaradan toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ympäristöluvan myöntämisen edellytykset. Toimittaessa päätöksen mukaisesti, ei toiminnasta normaalitilanteessa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän taikka pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

### **Vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin**

Ympäristölupahakemukseen annetut lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä. Muistutuksissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä mahdollisuuksien mukaan.

### **Lupamääräysten perustelut**

Lupamääräykset 1-2: Hakemuksessa on ilmoitettu radan ammunta-ajat ja vuotuiset maksimilaukaisumäärät aselajeittain. Juhlapyhät on rajattu ampuma-aikojen ulkopuolelle, koska tuolloin ammunasta syntyvä melu voi olla erityisen häiritsevää. Kilpailupäivistä ja muista suuremmista ampumatapahtumista lähialueen asukkaita tiedottamalla voidaan ehkäistä ammunasta syntyvän melun haitallista kokemista.



Lupamääräys 3: Käyttöpäiväkirja mahdollistaa ampumaradan toiminnan tarkkailun ja varmistaa, että ampumaradan toiminnassa noudatetaan lupaehtoja ja ympäristölainsäädäntöä. Toiminnan seuranta auttaa havaitsemaan mahdollisia haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Dokumentointi myös varmistaa, että ampumaradan käyttö on järjestelmällistä ja valvottua.

Lupamääräys 4: Kaliiberit ja aselajit ovat lupahakemuksessa määritetyn mukaiset. Määräys varmistaa, että radalla ei käytetä suurempikaliiberisia aseita, joiden käytöstä voi seurata meluhaittaa ja turvallisuusriskiä.

Lupamääräys 5 ja 6: Määräyksillä ehkäistään ja estetään terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa vaaraa tai haittaa.

Lupamääräys 7: Määräys on annettu toiminnan valvonnan ja seurannan kannalta. Toiminnasta vastaavan henkilön nimeäminen ja säännöistä tiedottaminen on keskeistä turvallisuuden, rata-alueiden huollon ja alueen asianmukaisen hoidon kannalta. Toiminnasta vastaavalla henkilöllä on velvollisuus olla selvillä, seurata ja tarkkailla toimintaa ja sen vaikutuksia sekä siitä aiheutuvia päästöjä ja jätteitä.

Lupamääräys 8: Määräyksellä varmistetaan, että ampumaradan käyttäjät ovat selvillä toiminnasta annetuista määräyksistä ja pystyvät osaltaan toiminaan määräysten edellyttämällä tavalla.

Lupamääräykset 9-14: Määräyksillä rajoitetaan ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa tai naapurussuhdelain mukaista kohtuutonta räsytystä, jota ampumaratatoiminnan melusta voi aiheutua. Melutason ohjearvot on määriteltty Valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) melutason ohjearvojen mukaisiksi.

Lupamääräykset 15-18: Jätteistä ja jätehuollosta annetut määräykset on annettu jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, yleisen turvallisuuden heikkenemistä tai muuta näihin rinnastettavaa haittaa.

Lupamääräys 19: Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta mahdollista käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Suojusrakenteilla ja vedenhallinnalla voidaan vähentää metallien pääsyä maaperään ja pohjaveteen. Koska rata sijaitsee vedenhankintaan tärkeällä 1 luokan pohjavesialueella ja vesilaitosten lähi- ja kaukosuojavyöhykkeellä, tulee pohjaveden suojeluun kiinnittää erityistä huomiota. Viiden vuoden aikaraja parannusten toteuttamiselle antaa riittävästi aikaa toteuttaa tarvittavat rakenteet.

Lupamääräykset 20-21: Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. Määräys pohjaveden tarkkailuvelvollisuudesta ja mahdollisista toimenpiteistä on annettu, koska ampumarata sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä 1 luokan pohjavesialueella ja vedenottamoiden lähi- ja

kaukosuojavyöhykkeellä. Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu haittaa pohjaveteen.

Lupamääräys 22-25: Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisesti oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Määräysten tarkoitus on parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytön varmistaminen, viranomaisen tiedonsaannin varmistaminen ja poikkeustilanteissa tai toiminnan loppuessa oikeanlaisten ja oikea-aikaisten toimenpiteiden varmistaminen. Viranomaisella on tiedonsaantioikeus ja toiminnanharjoittajalla ilmoitusvelvollisuus.

Lupamääräykset 26-28: Määräys on annettu alueen saattamiseksi ennalleen toiminnan loputtua. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa harjoittanut vastaa luvanvaraisen toiminnan päätyttyä lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja jätteet on poistettu.

### **Vakuuden asettaminen**

Luvan haltijan tulee asettaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta 1000 euron vakuus lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Vakuus on asetettava Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen eduksi. Vakuudeksi hyväksytään pantattu talletus, takaus tai vakuutus.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (ympäristönsuojelulaki 201 §).

### **Luvan voimassaolo**

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävän tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Hakemus lupamääräysten muuttamiseksi on tehtävä, mikäli toiminta muuttuu olennaisesti. Lupa raukeaa, jos toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti yhteensä viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu.

### **Asetuksen noudattaminen**

Mikäli valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

### **Sovelletut säännökset**

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920, muutos 90/2000)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Porin seudun jätehuoltojaoston alueen jätehuoltomääräykset 1.1.2023, päivitetty 1.9.2023

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

### **Käsittelymaksu ja sen määräytyminen**

Harjavallan ympäristönsuojeluviranomaisen 1.1.2022 voimaan tulleen taksan mukaan ampumaradan ympäristöluvan maksu on 2000 euroa.

### **Täytäntöönpano**

Päätös on voimassa sen tultua lainvoimaiseksi.

### **Lupapäätöksen antaminen**

Päätös annetaan julkisella kuulutuksella

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Harjavallan kaupungin internet-sivuilla ja Sydän Satakunta -lehdessä. Lisäksi ilmoitus päätöksestä lähetetään muistutuksen jättäneille sekä muille asianosaisille.

### **Lupapäätöksestä tiedottaminen**

#### **Päätös**

Hakija

#### **Jäljennös päätöksestä**

Harjavallan terveydensuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Lounais-Suomen poliisilaitos

#### **Muutoksenhaku**

Päätöksen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.